

ЛЮТИЙ

ISSN 0132-4462

Виходить з січня 1927 р.

1982

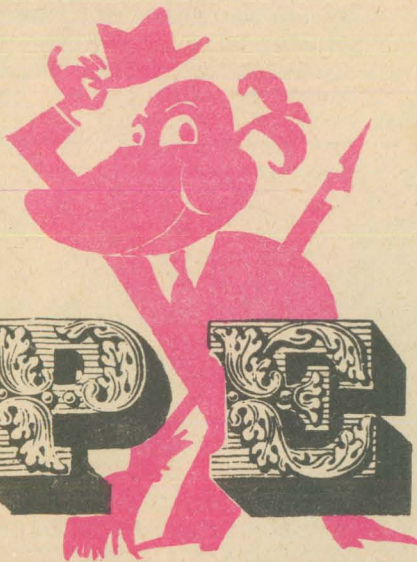
№ 4 (1118)

Київ

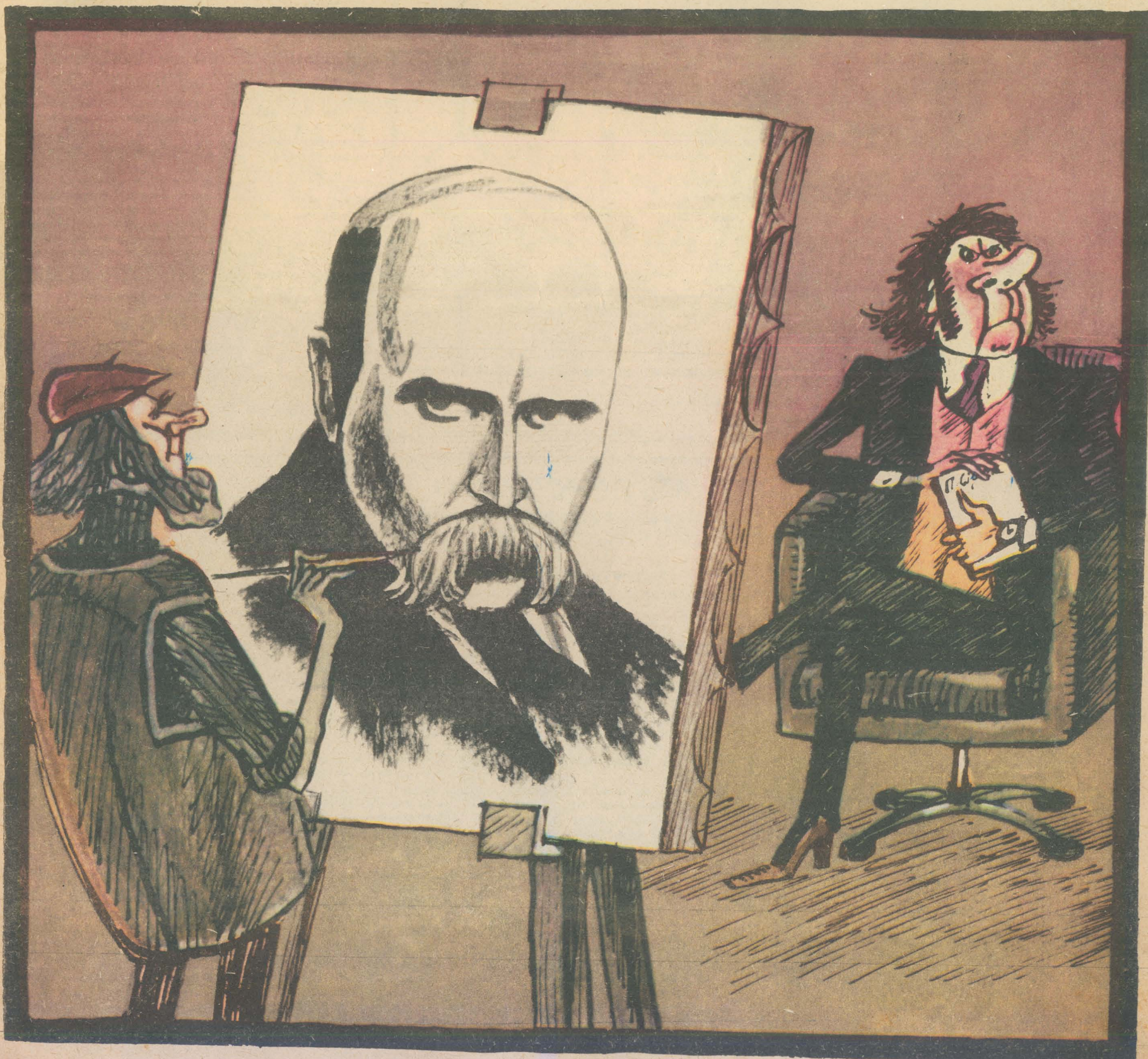
Ціна номера 30 коп.

ЛІТЕРАТУРНИЙ

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Так інколи створюються літературні портрети.

Язык нудника.

«Час усім працівникам ідеологічного фронту покінчити з незжитою ще подекуди практикою механічного, бездушного повторення прописних істин, зі словесною тріскотню. Час зробити правилом — говорити з людьми простою і доходливою мовою, писати, вкладаючи в кожну фразу живу думку і почуття».

Л. І. БРЕЖНЄВ.

КРОМНИЙ провулок Байкальський знаходиться далеченько не тільки від славнозвісного озера, що дало йому цю екзотичну назву, а й від центру не менш славного міста. І все ж харків'яни знають новий провулок так, як і вулицю Сумську, Благовіщенський базар, Холодну гору чи Кінну площу. Як виявилось, таку популярність приніс йому завод по ремонту телевізійної апаратури об'єднання «Побутрадіотехніка».

Щоденний плин людей до солідної споруди з бетону й скла можна порівняти хіба що з рухом невтомних мурашок, що від рання й до вечора снують біля свого хитромудрого житла. Зацікавлений тим феноменом, в один з днів і я приєднався до живого потоку та й опинився у Байкальському провулку біля згаданого споруди з бетону й скла. Про те, щоб проштовхатися до віконця, де вислуховують прохання чи претензії, годі було й думати. Тоді я, користуючись правом кореспондента, поминув гамірну, збуджену юрбу і потрапив на прийом до головного інженера заводу (він саме й директора заступав), симпатичного молодого чоловіка, Георгія Васильовича Соколенка.

Тут я відступаю від фейлетонної описовості подій і переходжу до лаконічної мови інтерв'ю. Для зручності себе іменуватиму «Кор.», а співбесідника — «Гол. інж.».

Кор. Доброго дня! (Відрекомендовується). Як себе почуваете?

Гол. інж. Соколенко. Дростуйте! (Помітно радіє, що до нього зайшов кореспондент, а не скаржник). Спасибі, нівроку. (Хпається за голову, груді, коліна). Всі вузли поки що в повному порядку.

Кор. Прощайте, не второпав, які «вузли»?

Гол. інж. Соколенко. Тьху! Це вже нерви підводять. У нас тут в апаратурі, яку ремонтуємо, все на вузли визначають. Вачили, скільки людей?

Кор. Бачив, але поки не зрозумів, яким чином ваш завод здобув таку популярність.

Гол. інж. Соколенко. Ми люди скромні. У популярності зовсім не наша заслуга. Нам її забезпечують заводи, котрі випускають телевізори.

Кор. Як же це?

Гол. інж. Соколенко. На Україні телевізори відомі: «Славутич» — київські, «Електрон» — львівські, «Верізка» — харківські, «Фотон» — симферопольські.

Кор. Ви хочете сказати, що названі заводи випускають телевізори без гарантії?

Гол. інж. Соколенко. Навпаки, саме з гарантією. Але...

Кор. На який термін гарантія?

Гол. інж. Соколенко. Для учнів такі нема. Мовляв, переживуть.

Кременчуцькі автотранспортники, коли мова заходить про школярів із села Маламівки, які вчаться у середній школі № 7 міста Кременчука, посилаються на рейсові автобуси. Але ті рейсові, по-перше, завжди переповнені, по-друге, їздять із порушенням графіків, а по-третє, взагалі не зупиняються: прохурить автобус із шаленою швидкістю — тільки грязюкою обляпає. Шофер же знає: де шкільний портфель, там карбованцем не пахне.

Та є й такі місця, де і дороги добрі, й автобусів вистачає, — а діти все одно ходять пішки. Як тільки напишуть скаргу учні села Калинівки Городищенського району Черкаської області, — так автобус для них і з'являється, і справно возить їх у село Цвітково. Возить із тиждень. Та варто начальникові автотранспортного підприємства № 23122 П. К. Бондару забути зміст тієї скарги — і автобус зникає. Хоч бери та посилай скарги щотижня! Те ж саме і з учнями села Новопетрівки Маловісиківського району Кіровоградської області, і села Сахни Летичівського району Хмельницької області...

...Позаду кілометрів зо два непролазної багнюки, попереду — невідомо скільки, мені здається, ще непролазної. А сил уже нема.

Чую — щось реве. Озираюся — суне трактор. Я зупиняюся і голосую...

Довести експеримент до кінця я не в змозі...

Т. ОБЛАМСЬКА.

НЕ ДУЖЕ ВЕСЕЛЕ ІНТЕРВ'Ю З ДВОМА ГОЛОВНИМИ ІНЖЕНЕРАМИ

Гол. інж. Соколенко. На рік. Кінескопи гарантуються на півтора.

Кор. Отже, власник телевізора принаймні рік гарантований від будь-якого клопоту?

Гол. інж. Соколенко. Так, та не так. Якраз кожний завод ніби гарантує, що покупець саме протягом року і матиме найбільше мороки. Тобто, повезе свій телевізор у ремонт. І не один раз, а чотири. З цією метою до телевізора додаються спеціальні гарантійні талони.

Кор. Ну, а якщо усі ті ремонти не допоможуть?

Гол. інж. Соколенко. Тоді наші спеціалісти дають довідку, і телевізор повертається заводові, який його виготовив. На обмін.

Кор. На новий? Щоб уже без мороки?

Гол. інж. Соколенко. Так, на новий! Щоб знову все розпочати з мороки і клопотів!

Кор. То виходить, що телевізор — таке благо, як ото?..

Гол. інж. Соколенко. Саме так, і народ мудро придумав: «Не мала баба клопоту, то купила порося».

Кор. То порося хоч було...

Гол. інж. Соколенко. Цілком вірно. Порося для баби обходилося значно дешевше. А телевізор, та ще кольоровий — сотні карбованців коштує. А показує часто-густо тільки кольоровий міраж.

Кор. А ваш завод? Які його функції?

Гол. інж. Соколенко. Установлювати нові телевізори, доставляти на ремонт і з ремонту, перевіряти кінескопи, наглядати і т. д.

Кор. То це ж такі благо?

Гол. інж. Соколенко. Частково так. А з іншого боку...

І тут Георгій Васильович популярно довів мені, що коли для дорогої продукції, яку виготовляють одні заводи, та будувати додатково заводи по її ремонту, то це не таке вже й благо. Окрім того, ремонтні заводи не всі вузли можуть поновлювати. Тому телевізори, особливо кольорові, доводиться сотнями повертати підприємствам, які їх випускають. На обмін. У 1981 році тільки ось харківським заводом повернуто близько 1500 телевізорів. Як нікудишніх!

Щоб мати повнішу інформацію, я відвідав ще й головне підприємство харківського об'єднання «Побутрадіотехніка», що міститься у цьому ж таки будинку, і потрапив до головного інженера Віктора Дмитровича Мостового, який також саме заступав генерального директора. Розмова продовжувалась у тому ж руслі.

Кор. Скільки на Харківщині підприємств по ремонту телевізорів?

Гол. інж. Мостовий. П'ять. І всі працюють на м. Харків.

повну потужність. Адже в області 800 тисяч телевізорів, і майже всі вони не обминають наших рук. Правда, потужність ще не означає швидкості. Тому маємо черги, сотні скарг, заяв, претензій. У штаті навіть є інженер по скаргах. І без роботи він не сидить.

Кор. Виходить, за всі неполадки ви приймаєте перший удар на себе?

Гол. інж. Мостовий. Фактично ми всі удари приймаємо на себе. Власники телевізорів за будь-яких обставин адресуються до нас. Особисто, через книги скарг, через листи у різні інстанції. Ремонтні заводи — це своєрідні буфери, що захищають від різкого удару виробників продукції. Навіть бракоробів!

Кор. Чи багато з області повернуто телевізорів на обмін?

Гол. інж. Мостовий. Не багато й не мало, а п'ять тисяч!

Кор. А чи можна зменшити цю кількість? Де вихід?

Гол. інж. Мостовий. Вихід мають шукати підприємства, що виготовляють телевізори. А частково й заклади торгівлі.

Кор. Конкретніше?

Гол. інж. Мостовий. Заводи не повинні допускати браку, забезпечувати нас запчастинами в достатній кількості, рівномірно протягом року, а не в четвертому кварталі. А заклади торгівлі повинні продавати телевізори тільки після огляду їх нашими спеціалістами і тільки в спеціалізованих магазинах, де покупцеві можна показати все. Покупець також має знати свої права і правила обміну товару.

Кор. А хіба буває, що ми купуємо, як мовиться, «кота в мішку»?

Гол. інж. Мостовий. Скільки завгодно. ВТК на заводах на брак часом дивляться крізь пальці. Продавці не застерігають покупця, а той, за великі гроші усюдишні в халепу, має потім клопоти і з претензіями адресується до працівників сфери обслуговування.

Кор. Вапа розповідь насторожує. Чи варто тоді взагалі купувати телевізор?

Гол. інж. Мостовий. Вовка боїться — у ліс не ходити! Моя розповідь децю похмура, бо маємо справу лише з телевізорами несправними. Купувати ж їх можна й потрібно. Всі марки мають свої достоїнства. Найкраща ж та, що не потребує ремонту.

І. СОЧИВЕЦЬ,
спец. кор. Перця.

«Стежинко ти моя шкільна»

РЕПОРТАЖ ІЗ ДОРОГИ,
ЯКОЮ УЧНІВ НЕ ПІДВОЗЯТЬ ДО ШКОЛИ

почерком. І в тих листах — одне й те ж: прохання допомогти, щоб їх підвозили до школи.

Тема не нова. Про неї Перець уже не раз писав. І не раз одержував заспокоїливі відповіді: усе зроблено. А листи йдуть. Мабуть, товариші, які повинні дбати про забезпечення учнів транспортом, більше дбають, щоб якнайшвидше відписатися і забути про надокучливіх школярів.

Щоправда, коли треба, то про них згадують. У тому ж селі Льгові на Чернігівщині завжди знаходиться транспорт, коли голові колгоспу імені Камка І. П. Роговому треба, щоб школярі допомогли у польових роботах. І вони з задоволенням допомагають. Як кажуть, зла не таять. Закінчається польова робота — і голова геть чисто забуває про те, що дітям доводиться із Льгова добиратися у школу до Старого Білоуса. Часто по непролазній грязюці або по заметах.

Майже так само добираються до школи, тільки із ще більшим трудом — бо ж гірська місцевість, — учні з присілку Стебного Ясинянської селищної Ради Раківського району Закарпатської області. Там, правда, як повідомив Перець заступник голови райвиконкому І. Д. Федурця, дорога ремонтується. Та ремонтується вона з позаминулого року. Отже, які перспективи чекають школярів, — сказати поки що важкувато.

А от дітей із села Лісної Велесниці Надвірнянського району Івано-Франківської області раніше не возили у школу через те, що були поламані містки. Коли ж їх відремонтували — ще у 1980 році, — в районі приступили до розробки автобусного маршруту. І досі розробляють. Хоча голова райвиконкому М. В. Банішин запевнив редакцію, що автобус давно возить учнів. Але ось свіженький лист із тієї ж Лісної Велесниці від учнів четвертих — десятих класів, які пишуть, що змушені пропускати уроки, бо автобуса як не було, так і нема, а до школи добиратися важко...

У Немирівському районі Вінницької області дуже б хотіли возити дітей із села Чаульського у школу в село Воронівці, але, бачте, просто... не вистачає автобусів. Про це спокійно повідомив голова райвиконкому А. Г. Соць. На все інше вистачає, а от

«Стежинко, ти моя шкільна...» Я дуже люблю цю пісню, бо вона нагадує мені шкільні роки. Але це не я її зараз співаю. Це звучить магнітофон у школі, яка знаходиться за моєю спиною. Дуже хочеться озирнутися, щоб глянути, з якого вікна лине існя. Однак я не ризикую, бо дуже боюся втратити рівновагу: до ніг липне чудовий місцевий чорнозем, утворюючи поверх чобітків ще одну, фантастичної ваги і форми, взуванку.

Отже, позаду — старобілоусівська школа, а попереду — кілька кілометрів дороги, чи, вірніше, того, що звється дорогою, до села Льгов. Я вирішила подолати її від початку й до кінця, так би мовити, проекспериментувати: просто це чи не дуже.

Голова Чернігівського райвиконкому О. Н. Бригінєць, коли ми з ним обговорювали питання, варто чи не варто підвозити дітей до школи й звідтіля додому, оптимістично сказав:

— Та для діточок це суцзя дрібниця — пройти чотири-п'ять кілометрів! Ось цей оптимізм і надихнув мене на експеримент...

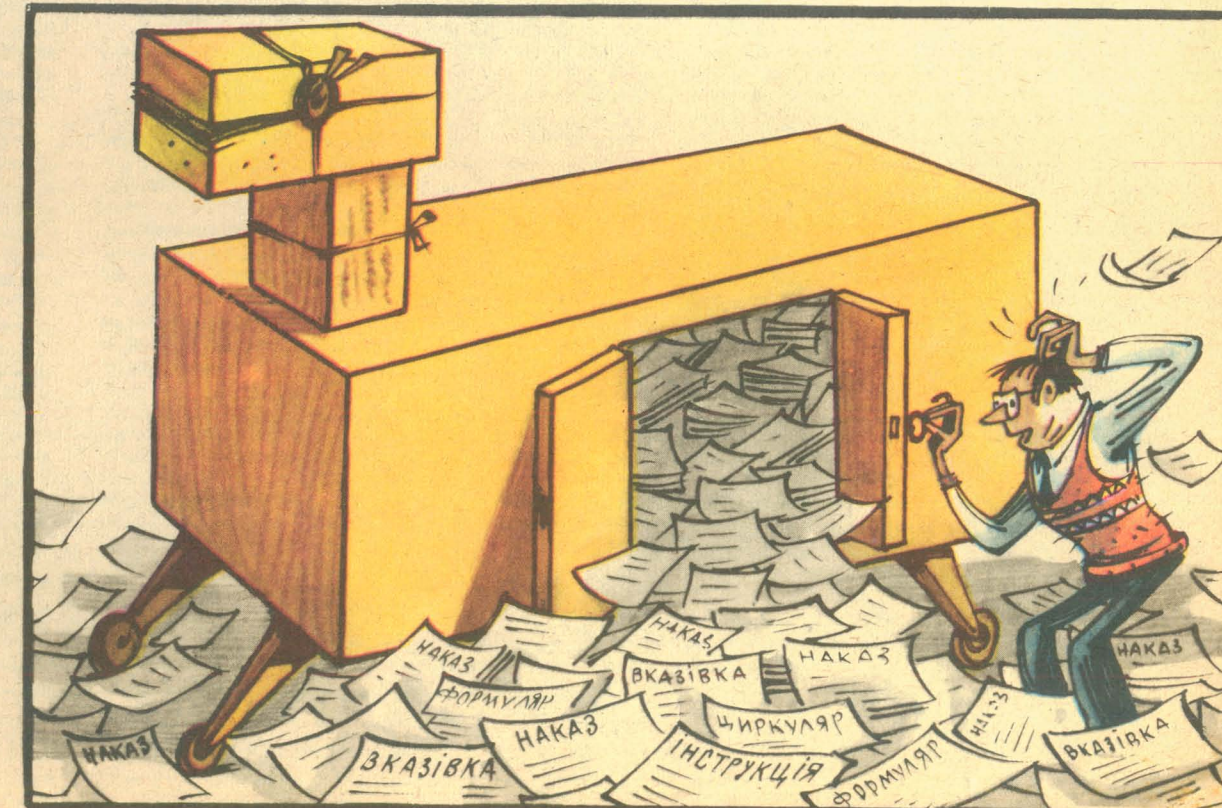
Я зупиняюся і довго вибираю, куди ступнути.

— Тьютю, ви не бійтеся: тут глибина приблизно однакова! А у вас високі халавки — через верх не наберете! Це мене, сопучи, мов маленькі всюдиходи, наздоганяють двоє школярів...

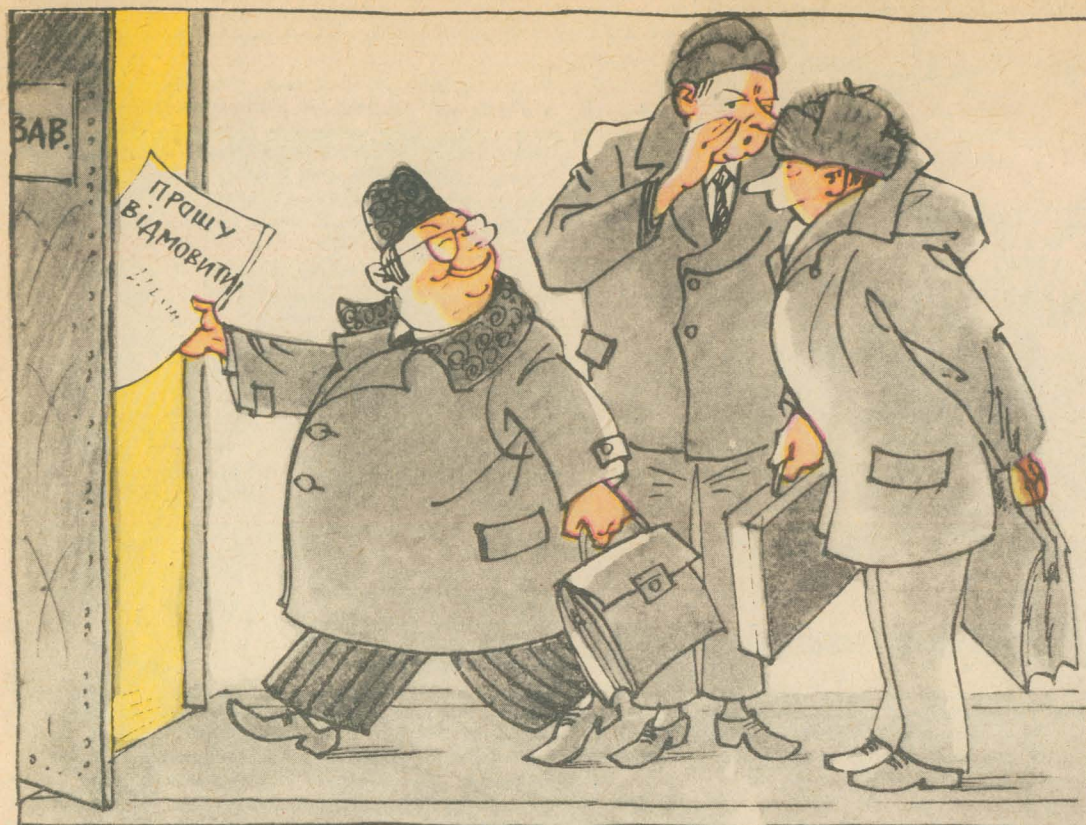
Із них, ось таких школярів, власне, все й почалося. Кожної осені та зими перчанська пошта поповнюється листами, написаними нерівним дитячим

ПОСИЛКА З ВІДОМСТВА

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

Новітній троянський кінь.

— А він усе робить навпаки.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Якщо добре розумітися у справі, то можна дива дивити навіть із звичайнісінькими свиньми. Такі тямущі люди завелися у колгоспі «Правда» Чорнобаївського району Черкаської області. Як написали у листі до «Перця» колгоспники, при допомозі хитрих комбінацій тут одну й ту ж саму свиню вважали то, скажімо, центнерною, то півцентнерною. А ще із свиноферми таємниче зникали корми.

Розібратися у цих чудернацьких справах Перцеві допомогли працівники міліції. Як повідомив начальник відділу Черкаського облуправління внутрішніх справ І. М. Темнохід, причетними до маніпуляцій із свиньми та з кормами виявилися завідувач колгоспним комунгоспом А. Ф. Квітка та завідувач свинофермою М. І. Зима. Перший, ведучи продаж населенню колгоспних свиней занижував у звітах їх фактичну вагу, а гроші привласнював. Другий цупив із ферми дерть і волік собі додому.

Після розслідування кримінальної справи А. Квіткі його було засуджено. На М. Зиму народним судом накладено штраф, з посади зав. свинофермою його звільнено.

Засніжений скверик у місті Ужгороді. На лаві сидять троє: Перший, Другий, Інтелектуал. Перед цим уже десь хильнули. На простеленій газетці — сирок, шмат хліба.

ПЕРШИЙ (виймає з кишені пальта пляшку горілки). Склянку організували?

ДРУГИЙ. Повний порядок. У гастрономі свиснув, де соки продають. Нате (подає склянку), тільки — давайте аллегро аджітато.

ПЕРШИЙ. Що він сказав?

ІНТЕЛЕКТУАЛ. О, видно, ти приїжджий, не розумієш музичної термінології. Він сказав «швидко, схвильовано». Хіба тебе не проймає хвилювання, коли дивишся на пляшку?

ПЕРШИЙ. Воно-то так, але де він набрався цієї, як ти сказав, термінології?

ІНТЕЛЕКТУАЛ. Стривай, поживеш в Ужгороді, поп'єш у підвороттях та в сквериках і теж по-музичному заговориш.

ДРУГИЙ (до Першого, який п'є похапцем). Та ти не поспішай жлуктити, треба аморозо, кон аморе, це ж тобі не самогонка, а казюночка, «Пшенична».

ІНТЕЛЕКТУАЛ (жує сирок). Цілком вірно, треба пити аморозо, кон аморе, тобто з любов'ю, ніжно.

ПЕРШИЙ. Слухайте, братці, де ви, зрештою, такої мудрагелії набралися?

ДРУГИЙ. У нашому витверезнику.

ПЕРШИЙ. Хіба там іще й музиці навчають? Тоді ваш витверезник унікальний...

ІНТЕЛЕКТУАЛ. Цілком вірно. Такий один-єдиний на всю Україну. Про це було і в «Перці» № 5 за минулий рік написано, фейлетон так і називався — «Унікальний і найкращий». Бо витверезник, у який привозять нашого брата, розташований в одному приміщенні з музичним товариством. Точніше, оте товариство займає манюсіньку кімнатку при витверезнику. Все, що робиться в музикантів-хоровиків, чути нам. Ми їм навіть помагаємо співати, коли нову пісню вивчають, чуємо, як там консультують керівни-

ТІ САМІ ГОСТІ — В ТУ САМУ ХАТУ

«КОН АНІМА» ПО- ужгородському

ків хору. Ось так і підвищуємо свій музично-естетичний рівень...

ДРУГИЙ. Може, досить балачок, давайте вокалом займемося. От, скажімо, цю: «Верховино, світку ти наш...». Тільки, прошу, не форсувати звука. Почнемо піаніссімо, кон аніма...

ІНТЕЛЕКТУАЛ. Правильно — потихеньку, з душею.

Затягають пісню. Двоє злагоджено ведуть свої партії, а новачок плутається, фальшивить...

Але нічого, у нього все попереду. Ще підвищить свій музичний і вокальний рівень. Бо, незважаючи на

згадану публікацію в «Перці», керівники міста досі нікують, ні мелють. Хоч після появи фейлетону надіслали в редакцію оптимістичну відповідь (чи, як би висловилися музично підковані завісідники медвितверезника, фреско, тобто бадьюру). За підписом заступника голови міськвиконкому В. П. Лінтура, де урочисто (по-музичному — маестозо) обіцялося, що в II кварталі 1981 року «Закарпатське обласне відділення музичного Товариства УРСР буде переведене в інше, зручніше приміщення». Написати товариш Лінтур написав, а сам зіпхнув справу на плечі начальника міськжитлоуправління С. Н. Береди. Той ні на кого не спихав, але й не зробив нічого. Так воно все й залишилося, як було...

А в кімнатці розміром 8—10 квадратних метрів, як і раніше, туляться п'ять працівників, стоїть піаніно, запхано туди бібліотеку. Там же проводять наради, семінари, засідання, обговорення творчості молодих композиторів; туди, в ту кімнатку-рукавичку, приїздять для консультацій представники п'ятнадцяти районних відділень товариства з усього Закарпаття. І так же, як і раніше, частенько всі ті заходи відбуваються під акомпанемент п'яних голосів, що долинають із-за фанерної перегородки. Не змінилося нічого і з телефоном: до товариства треба дзвонити через медвितверезник.

Подзвонив я туди в кінці минулого року (тобто тоді, коли, згідно із запевненням т. Лінтура, музиканти давно вже мали бути в новому приміщенні), запитав голову або його заступника — назвавши їхні прізвища.

— Ми сьогодні таких не привозили, — твердо відповіли з медвितверезника.

От що виходить, коли дають «липові» відповіді на критику, коли до справи підходять не кон аніма — з душею, а бездушно, чи, якщо висловитися по-музичному, індіференте, тобто байдуже по-бюрократичному.

Ів. НЕМИРОВИЧ.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Хуліган Кавецький В. Я. побив жителя села Богданівки (Миколаївський район Одеської обл.) Чумака Н. Т. Причому побив так, що його жертві лікарі змушені були зробити операцію. Після чого потерпілий ще цілих чотири місяці пролежав у лікарні. Але цю «вигітку» Кавецького більше року ніяк не могли належно оцінити. Про це

писалося у фейлетоні «Казали чи не казали?» (№ 23 журналу за 1981 рік).

Після виступу Перця прокурор Одеської області Г. М. Ясинський повідомив, що критику визнано правильною. За тяганину при розслідуванні цієї справи слідчому Миколаївського райвідділу внутрішніх справ Висоцькому А. Ф. оголошено сувору

догану. Притягнуто до дисциплінарної відповідальності й прокурора Миколаївського району Полієнка А. І. — за недостатній нагляд за ходом слідства по згаданій справі. А Кавецькому В. Я., щоб він більше не давав волі рукам, дали по руках: вирок народного суду Миколаївського району його засуджено до чотирьох років позбавлення волі у виправно-трудових таборах посиленого режиму. Одеський обласний суд цей вирок залишив у силі.

Степан Іванович ОЛІЙНИК

Радянська література зазнала тяжкої втрати. На сімдесят четвертому році життя помер видатний український радянський письменник, комуніст, учасник Великої Вітчизняної війни Степан Іванович Олійник. Перестало битися серце людини великої душі, високого громадянського сумління, яка бойовим словом поета вірно служила Вітчизні до останніх днів свого життя.

С. І. Олійник народився 3 квітня 1908 року в селі Пасицелх Одеської області в селянській родині. Після закінчення кооперативного технікуму і Одеського педагогічного інституту працював на викладацькій роботі, в редакціях газет «Молода гвардія», «Чорноморська комуна», «Вісті», «Радянська освіта».

З перших днів Великої Вітчизняної війни перебував у діючій армії як військовий журналіст. У повоєнні роки співробітничав в редакціях газети «Колгоспник України», журналу «Перець», займається активною літературною роботою, бере діяльну участь у громадському житті республіки.

Поет-сатирик, автор понад тридцяти книг, Степан Олійник увійшов у радянську літературу як полум'яний борець за утвердження високих комуністичних ідеалів. Він гостро висміював усе, що заважало радянському народові будувати нове життя, суперечило моральним нормам соціалістичного суспільства. Його сатиричні вірші систе-

матично друкувалися на сторінках газети «Правда».

Всенародну популярність письменнику принесли книги «Мої земляки», «Наші знайомі», «Як ми скажемо — так і буде», «З щирим серцем, а про декого з перцем», «Шахтарям донецьким — хлопцям молодечим!», «Дозвольте запевнитись», «В ім'я добра — супроти зла!». За збірку віршів «Наші знайомі» Степан Олійник удостоєний Державної премії СРСР.

Патріот, громадський діяч, людина безмежно віддана справі партії і народу, Степан Іванович Олійник завжди був на передній лінії життя. Обирався депутатом Верховної Ради СРСР шостого і сьомого скликань, до керівних органів Спілки письменників. Він — член президії правління, голова творчої комісії сатири і гумору Спілки письменників України, член редколегії журналу «Перець».

Партія і уряд високо оцінили творчу і громадську діяльність С. І. Олійника, нагородивши його двома орденами Леніна, орденами Трудового Червоного Прапора, «Знак Пошани», медалями, Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР.

Світла пам'ять про Степана Івановича Олійника, поета-комуніста, людину невичерпної творчої енергії і щедрої душі, назавжди збережеться в наших серцях.

В. В. Щербіцький, О. Ф. Ватченко, Г. І. Ващенко, І. О. Герасимов, Б. В. Качура, О. П. Ляшко, І. О. Мозговий, І. З. Соколов, В. О. Сологуб, О. А. Титаренко, В. В. Федорчук, В. Ф. Добрик, Ю. Н. Єльченко, О. С. Капто, Є. В. Качаловський, Ю. П. Коломієць, Я. П. Погребняк, В. Ф. Шауро, В. Г. Афанасьєв, М. А. Орлик, Б. В. Іваненко, Л. М. Кравчук, В. А. Згурський, Г. М. Марков, С. В. Михалков, М. М. Алексєєв, М. П. Бажан, О. Т. Гончар, М. П. Стельмах, П. А. Загребельний, Л. Д. Дмитерко, В. В. Канівець, В. О. Коротич, К. Г. Кудієвський, А. Т. Мороз, Ю. М. Мушкетик, Б. І. Олійник, О. І. Ковінька, Ф. Ю. Маківчук.

СЛОВО НАД МОГИЛОЮ ПОБРАТИМА

Тяжкої втрати зазнала наша література. Несподівана смерть обірвала життя широко відомого не тільки у нас на Україні, але й в усьому Радянському Союзі видатного поета-сатирика, члена редколегії «Перця» Степана Івановича Олійника.

Багато-багато років саме ім'я — Степан Олійник, — сама згадка про цього популярного майстра викликали щиру, веселу посмішку на устах мільйонів шанувальників його творчості. Сьогодні вперше їх обличчя затуманить тяжкий сум, гіркота неоправної втрати.

Страшенно важко навіть подумати, що вже на віки вічні пішла від нас людина, якій ти ніколи, ніколи не потиснеш міцної, як у потомственного коваля, руки, ніколи-ніколи не посидиш поруч з ним на березі лісового озера з вудочкою в руці в години дозвілля.

До сердечного болю не хочеться вірити, що вже ніколи-ніколи не переступить та весела, завжди бадьора людина редакційного порога й не скаже:

— Написав нового вірша, товариші! Прочитайте, підійде він для «Перця» чи не підійде?

Більше тридцяти п'яти років тому Степан Олійник прийшов у «Перець» і обійняв посаду завідуючого відділом листів. Він одразу завоював глибоку симпатію перчан своєю мужицькою працездатністю, умінням розібратися у кожному листі, готовністю вийти в найдавший район України, щоб уважно перевірити

факти, викладені в листі, і коли ті факти підтверджувалися — написати для журналу гострий бойовий фейлетон.

Перші свої фейлетони, котрі друкувалися під рубрикою «Подорожі «Перця», Степан Олійник писав прозою, а одного дня приходить в редакцію й каже:

— Спробував я написати віршований фейлетон, і зветься він «Випадок у санаторії». Подивіться, будь ласка.

Фейлетон сподобався всім членам редколегії. Він був надрукований. І з тих пір Степан Іванович перестав бути гумористом-прозаїком і до останніх своїх днів був поетом-гумористом, політично гострим, талановитим, глибоко партійним і завжди злободенним.

Ми кажемо — «до останніх своїх днів», а язик відмовляється вимовляти ці трагічні слова. Ще тридцять першого грудня — напередодні Нового року — він приїхав у редакцію веселий, рухливий, як завжди, з радісною посмішкою на устах. Обійшов усі редакційні кімнати, всім своїм колегам потиснув руку, всім побажав добра і здоров'я в новім році, а букваліно через п'ять днів усіх нас, ніби обухом по голові, вдарила тривожна звістка. Подзвонила донька поета і сказала, що Степана Івановича забрала «швидка допомога» і відвезла в лікарню у важкому стані. Дала про себе знати стара виразка шлунку.

Тривожна думка непокоїла нас усіх: «Невже не вистіють? Невже здасться у цьому лиховісному двобойі з хворобою міцний його організм? Ще ж 31 грудня ми бачили його веселим і бадьорим. Ще в цей день ми «ойкали» й присідали від міцного потиску його руки...».

Та й звикли ми бачити поета завжди життєрадісним, завжди веселим. Він любив сміятися і вмів гарно сміятися. Ще в неділю 10 січня, буквально за лічені години до смерті, коли його відвідали рідні, він посміхався, жартував з улюбленою внучкою, питаючи її, чи міцно щипає запізнілий київський мороз за щічки.

І от так неждано, так передчасно закрив свої орлині очі найпопулярніший після Остапа Вишні майстер веселого цеху радянської літератури, талановитий поет-гуморист, віршовані фейлетони якого понад два десятки років охоче друкувала «Правда».

Прощайте, дорогий друже, прощайте дорогий наш Степане Івановичу! Хай рідна українська земля, яку Ви так любили, яку так славно прикрашали своєю іскрометною творчістю, — хай вона буде Вам лебединим пухом...

Прощайте!

РЕДКОЛЕГІЯ «ПЕРЦЯ».

ЗОРІТИМУТЬ АЙСТРИ

В розвої сатири яскраву свою
Лишає він віху.
Зі злом воював невідступно
в бою
Багнетами сміху.
Бичем ювеналовим
гнівно шмагав
Перевертнів різних.
Той гнів полум'яний
висталював сплав —
Любов до Вітчизни.
Вставав, як ратай,
спозарану щодня,
Не знав вихідного,

Натхненно косив
бур'янища до пня,
Нещадно — до 'дного!
Коли ж виривавсь,—
прошував по траві,
Скидаючи втому.
Між квітами айстри
збирав степові
Й приносив додому.
А був між людей,
в товаристві — душа.
Кресав, ніби кремінь,
Вихлюпував дотепи, сміх,
як з ковша!

Та нагло враз — темінь...
Дніпровські простори
любив голубі,
Багаття під дубом...
Схиляємо голови в тихій журбі
Над ним, життєлюбом.
З гарячого цеху назавше пішов
Славний наш майстер...
Над вічним спочином його
знов і знов
Зорітимуть айстри.

Валентин ЛАГОДА.

Здрастуйте, бабусю!

Я вже давненько мав намір написати Вам листа, але ніяк не міг вибрати вільної хвилини. Врешті-решт, зібрався і спішу Вам повідомити, що знаходжуся я зараз у мальовничому місті Сумах, на переддипломній практиці. Вражень — море. Місто саме по собі хоч і невелике, зате гарне, затишне. Багате на різні історичні пам'ятки. А що особливо відрадно, швидко будуеться. Сподіваюся, не даремно обрав місцем своєї переддипломної практики саме Суми.

З першого дня, як тільки ми прибули, послали нас усувати недоробки на об'єктах, нещодавно зданих в експлуатацію. Приміром, трест «Сумжитлобуд» залишив багато недоробок при здачі гуртожитку педінституту. Отож знайшлася робота ще й для нас.

Потім попрацювали трохи на упорядкуванні готелю «Суми». Його теж здали із такими «хвостами», що й ми ще мали роботу.

Кажуть, нас переведуть незабаром на справжній будівельний майданчик. Отам уже й назбираю фактів про темпи сучасного міського будівництва для своєї дипломної роботи.

На цьому листа свого буду закінчувати. Пишіть, як Ваше здоров'я? Що там новенького в селі?

Ваш Сашко.

Доброго дня, бабусю!

Оце тільки-но одержав від Вас листа, за якого щиро дякую і одразу ж спішу дати відповідь. Уже з перших рядків хочу поділитися радістю: нарешті нас перевели на інший об'єкт, який зводить трест «Сумжитлобуд». Це буде сучасна друкарня. З найновішим і найсучаснішим поліграфічним обладнанням, світлинами і просторими цехами. Як каже її директор Антон Григорович Книш, не друкарня, а мрія поліграфістів.

Роботи тут різної чимало. І монтаж, і столярка, і опоряджувальні роботи — десь на 700 тисяч карбованців. Річ у тім, що задача цього об'єкту затягнулася. Будівельники обіцяли швидко його закінчити, поліграфісти сподівалися на їхнє чесне слово і терпляче чекали. Так що темпи тепер, мабуть, будуть добрячими. Матиму гарні факти для дипломної роботи.

А як там справи у Вашого сусіда дядька Гната? Він, здається, новий будинок собі будувати збирається? Пишіть. Жду.

Ваш Сашко.

УСЯ НАДІЯ — НА ДЯДЬКА ГНАТА!

(Листи студента-практиканта будівельного інституту Сашка Маляренка на село бабусі)

Бабусю, здрастуйте!

Мені знову не пощастило. Друкарню «законсервували». Це в нас так кажуть, коли на будові — ні гу-гу, — жодної душі. Отож прийшли ми на будівельний майданчик. Походили туди-сюди. А тоді нам повідомили, що сталася невеличка помилка — нас мали послати зовсім на інший об'єкт. Отож є надія, що нас переведуть нарешті на об'єкт, гідний висвітлення в дипломній роботі.

Ви пишете, що дядько Гнат закладає фундамент під нову хату. Дуже радий. Ось приїду на канікули, допоможу стіни зводити. Все ж таки маю будівельну освіту.

На цім бувайте здоровенькі.

Ваш Сашко.

Добридень, бабусю!

Як тільки одержав від Вас листа, зразу ж і одписую. Новин маю не особливо багато. Як і раніше, продовжую знайомитися з містом, його архітектурними пам'ятками.

Нарешті нас перевели на інший об'єкт. Це будова дуже важлива і відповідальна — госпіталь для інвалідів Ве-

ликої Вітчизняної війни. Думав, тут уже знайду, де прикласти свої сили. Та не так сталося, як гадалося. Від роботи ми тут не вприваємо. Снуємо з кутка в кут, бо ж немає то цегли, то розчину, то ще чогось. Отож не дивно, що тут замість запланованих 800 тисяч карбованців ледь освоїли половину. І як це керівництво тресту «Сумжитлобуд», очолюване Олександром Івановичем Верещагою, думає вкластися в строки?! Поживемо — побачимо.

А от дядькові Гнату можна тільки позаздрити. Кажете, вже стіни завершує ставити. Справді, у нього темпи зовсім не ті. Нехай дуже не напружується, приїду — допоможу.

На цім листа закінчую.

Пишіть про всі сільські новини.

Ваш Сашко.

Бабусю, здрастуйте!

Ну, нарешті, я вже потрапив на справжню будову. Це — критий ринок. Про нього вже давненько мріють у місті. Як-не-як, а зимової пори можна було б набагато розширити торгівлю. Та й не тільки мріють, а й діло роблять. Скажі-

мо, дирекція Сумського міського ринку за десять років перерахувала у фонди управління капітального будівництва Сумського міськвиконкому більш як 450 тисяч карбованців. Додало до цієї суми й саме управління понад мільйон карбованців. А будівельники освоїли тільки трохи більше половини.

Приходимо ми туди. На паркані щит із написом: «Критий ринок на 400 торгових місць». Будівництво веде будівельно-монтажне управління «Культпобутбуд» тресту «Сумхімбуд». Начальник управління — Українець В. З.». А тут назустріч якийсь чоловік. Питаю його: «То це й є критий ринок?» «Еге, — каже, — критий буде, якщо ти докриєш». Ні, думаю сам собі, якщо вже робітники управління тут возяться десять років, то мені за два місяці аж ніяк не впоратись.

У тому, що критий ринок — будова справді історична, я пересвідчився. Судить самі: відтоді, як тут було закладено фундамент, управління «Культпобутбуд» уже третій начальник очолює. Нічого не змогли зробити колишні начальники Степан Костянтинович Чумаченко та Дмитро Кузьмич Самошкін. У Віктора Захаровича Українця теж є об'єкти, важливіші за цей злочасний ринок. Такої думки і керуючий трестом «Сумхімбуд» Рубен Ашотович Сумбатов.

А оце днями до нас навідався сам голова виконкому Сумської міськради Юрій Степанович Журавльов. Обіцяв, що 1982 рік — для ринку пусковий. Маю надії назбирати фактів для дипломної роботи. Адже будівельникам за рік треба буде освоїти мільйон карбованців (стільки вони не освоїли тут і за десять років).

А за дядька Гната я радий. От молодчина, уже дах почав ставити. Як приїду, то обов'язково допоможу закінчити.

Ваш Сашко.

Здрастуйте, бабусю!

Ось уже минуло майже два місяці відтоді, як я прибув до Сум. Часу минуло чималенько, а для дипломної роботи я фактів так і не назбирав. Річ у тім, що критий ринок ми залишили. Ходять чутки, що і його «законсервують». Тепер нас, практикантів, обіцяють перевести на будівництво харчоблоку обласної лікарні. Будівельники того ж таки тресту «Сумхімбуд» мали приступити до роботи ще в серпні, але до цього часу тут жодного кілочка не забили. Я й не знаю, коли будуть освоєні ті 80 тисяч карбованців, що їх виділено на будівництво харчоблоку.

Бабусю, оце я добренько помізкував та й вирішив змінити тему своєї дипломної роботи. Писатиму не про передові методи будівництва в Сумах, а про індивідуальне будівництво на селі. За приклад візьму дядька Гната. Ви ж пишете, що й дах уже є, готуються входи. Я якраз встигну. За кілька днів виїжджаю, бо практика закінчується.

До скорої зустрічі.

Ваш Сашко.

Листи Сашка Маляренка до друку підготував М. ПІТЛЕНКО.

ДУМКИ НА ЛОНІ ПРИРОДИ

Якщо рибнагляд буде дрімати, то і проста рибка стане золотою.

Вийшов погуляти: подихати свіжозагазованим повітрям.

Коли він йшов на полювання — будив у собі звіра.

Юрій РИБНИКОВ.

Мал.
А. БОРДУНІСА

Без слів.

Облога людоджера

ГУМОРЕСКА

Чутки надходили що не день гнітючіші. Начебто гинула худоба, зникали з садів пасіки, а з струмків — форель. Всі позирали в наш бік, і в очах їх, отих усіх, світилася надія. Нарешті прийшло конкретне повідомлення: на полонинах гори Парашки щезли пара ягнят і молодий чабан Стах. Там же бачили ведмежі сліди.

Пора було виступати, тим більше, що дядька Адама перехопили біля буфету дві молодичі і у вічі запитали, чи не хоче він, щоб і їх, молодичь, не стало на світі? Дядько Адам хотів відповісти їм правду, але, поміркуювавши, відповів, що не дуже хотів би, щоб сталася така чорна біда. Його відпустили, і він прийшов до нас.

— Хлопці, — сказав він, — час іти до лісу.

Ми й самі вже не раз мислили об тім, але нас ще не зупиняли молодичі, отже, не було надійного стимулу. Адам зрушив кригу з місця. Вирішили виступати в суботу на світанку. Про це за кілька годин знало все село.

Увечері з далеких хуторів причвалав старий статечний газда Маркіян. Він попахкав люлькою і запросив усіх піти до потічка і все як слід обміркувати. Ми сіли на довгій яворовій колоді, і старий Маркіян плюнув у воду.

— Все буде гаразд, — по хвилі сказав він, прослідкувавши за тим, як кружляла у вирі біля зеленого камінця світла цятка. — Але я радив би вам взяти з собою ще й Йосипа Кіцуню. Завзятий легінь. Ніч не боїться. Та ви знаєте його, кульгавого Юзика.

Нарада скінчилась ухвалою плану старого Маркіяна. Прощаючись, він кожного обняв і витер шапкою очі.

— Бувайте, хлопці, вас ніхто не забуде, — сказав він і пішов до себе на хутір.

Після прийнятого рішення все село почало з нами поштиво вітатися, йшло в усьому назустріч. Дядько Адам повідомив, що йому переказав якийсь один, буцім уся громада вирішила задушити для нас трое гусаків-галаганів і семеро цьогорічних півників. Більше того, колгосп мав потурбуватись у районі про шифер для кожного. З усього було видно, що людоджер доживає останні дні.

Весь тиждень настрої у нас був чудовий. Ми заряджали патрони і чистили рушниці. Але десь у четвер скис Шлямбів парубок. Він, бачте, ще мало пожив, хотів би взяти шлюб, завести діток. Присоромили негідника. А в п'ятницю взагалі все ледь не рухнуло. Люди бачили в сусідньому селі живого чабана Стаха, який кілька днів тому чез із двома ягнятами з полонини на Парашці. Виявилось, цей шибеник до когось там сватається.

— А де б я сі дів? — здивувався він, коли його запитали, як йому вдалося врятуватися.

Прочувши цю новину, товариство знову зібралось на колоді біля потічка.

— А мо', того людоджера й нема? — висловив припущення дядько Адам. — Мо', на лови і йти не треба?

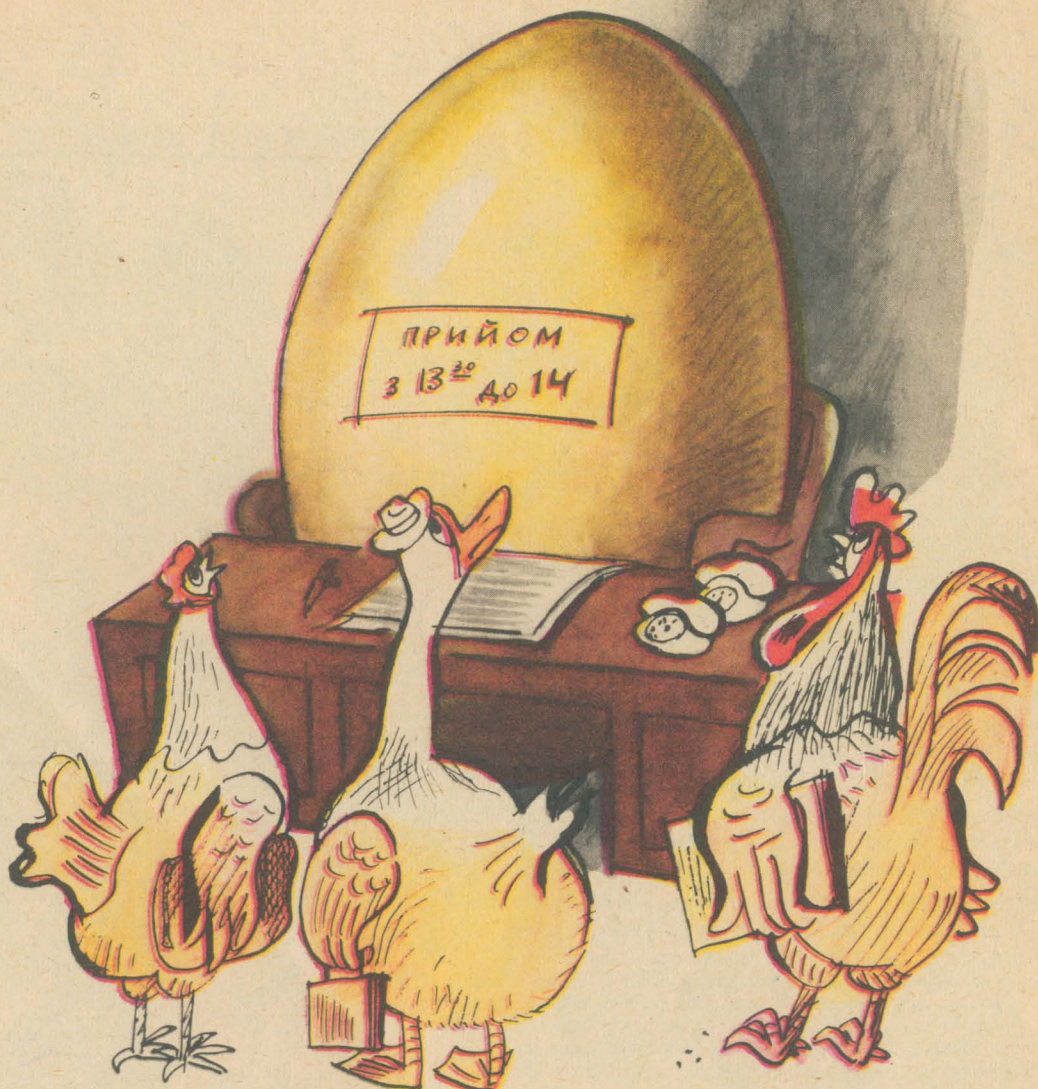
Почулося декілька радісних голосів, але тут узяв слово зарослий під очі Йосип Кіцуня, що прибув на раду з-під Хмурої Скелі, і сказав затяго:

— Як то не йти на лови? А що ж з півнями, галаганами буде? А що з шифером? Якщо людоджера нема, то тим швидше треба рушати. Люди хочуть знати правду, досить полохатись. Пора розвіяти серед краян сумніви.

Увечері під суботу, коли ми пакували у мішки птицю, до нас пристали ще й Павло з Мироном, яких раніше годі було дошукатися. Напрошувались й інші, але ми відшили. Різні мужичини бувають.

Двома фірами доїхали до Уламаной Гілляки — місце глухе, чути, як мурахи по спині скачуть. Роздмухали ватру, сала на патиках насмажили, бульби напекли. Тиша, затишок. Тільки чути, як у метушливих тінях хрящі гусячі тріщать. Славню повечеряли. Дядько Адам навіть стару рекрутську пісню затягнув. Але на нього загойкали: на лови ж бо вибрались, не на обжинки.

Подерлися вгору. Десь на половині шляху я відчув, що мені байдуже, чи буду я роздертий волохатим хижакком, чи помру в колі сім'ї. Клята гора була стрімка, як кілок у паркані. Дядька Адама тягнули на шнурку. Юзик долав підйом рачки, підлудавий Мирон вдавав, що зачепився чоботом, і покотився до вечірнього стойбища. Коли досягли верхівки і порозходилися по номерах, піт заливав очі. Сидячи під стовбуром, я розмірковував над тим,

Без слів.

звідки беруться стрімкі гірські ріки, і дійшов висновку, що частина їх витікає з лобів мисливців на ведмедя.

У лісі темно. Десь вгорі сопуть туманом поспулі ялиці. Їхні стовбури соборними колонами підпирають невидиме небо. Сиві буки сиплють пекуче срібло роси. Вони обігнали своїх слабодухих друзів з долини, щоб на кам'яних гребенях першими побачити сонце. Одиноко тут без нього, як без мами на першому уроці в школі.

Раптом: дзень-дзень, камінець зірвався згори, покотився. Серце закалатало, і палець мимохіть погладив тонкий стан гачка. Але це ще не ведмідь. Це — кульгавий Юзик, щоб його качка копнула, ніяк не вмоється. Інша річ — дядько Адам. Той став, ніби комин на даху.

Внизу хтось ськається — шмаркаті мисливці. Не можуть витримати. Десь далеко-далеко загавкали собаки — нагінка йде. На цапа, певно, брешуть. Внизу щось сопе, шкребеться сюди. Павло, чей, заскучав, лізе покурити. В сірій імлі замаячила примарна фігура. Ні, це хтось більший за Павла. Та й дихає, як купа Павлів. Ач як свистить повітря! Та це... та це ж... Але руки заніміли. Пришелець тим часом голосно нюхає повітря і поволі бредє вгору. В лісі стало досить видно, щоб бачити, як він суне прямо до дядька Адама. Бідний чоловік — він нічого не підозрює, спершись плечем до бука. Якщо зараз вистрілити, дядька ще можна врятувати. Але раптом влучиш не в...

Ведмідь підходить до дядька Адама, спиняється. А дядько — буцім плювати йому на людоджерів — не ворухнеться. От витримка! Ведмідь обнюхує його,

потім береться лапами за голову і ніби хитається з боку на бік. Дядько — ні звуку. Більше того, він повертається і ніби починає якісь балачки. Та він що — здурів?! Руку простягнув до ведмедя. Чи не вітається? Хижак тим часом чхнув, махнув лапою і потупав десь далі. Такі хвилини я переживав хіба що в дитинстві у сні, коли знав вовчу мову і чув, як звірі змовлялися роздерти мого рідного діда.

Я трохи постояв, вичекав, щоб перестало смикатись у нервовому тикові вуха, і пішов до дядька Адама. Він стояв, як і раніше, під буком і дримав. Я торкнув його за плече.

— А, то ти, — відкрив він очі. — Що це ви бродите, тишу порушуєте?

— Хто це — «ви»? — пошепки запитав я.

— Та он Йосип Кіцуня підходив. Про щось скиглив, я не розібрав. Видно, з учорашнього голова болить...

— Хто підходить?!

— Хто, хто. Та он той Юзик кульгавий, що під очі заріс. Теж мені мисливець. А ще газда Маркіян нараяв: візьміть легіня...

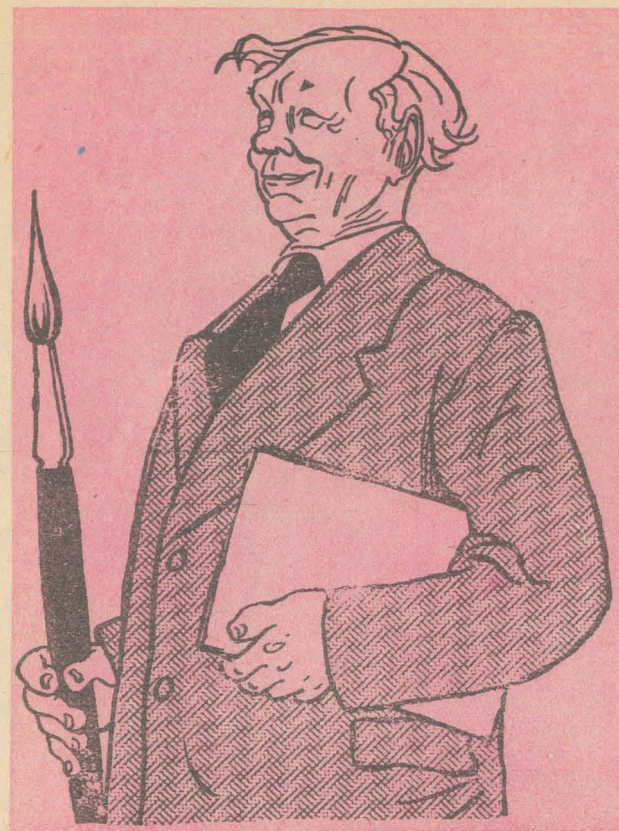
Я подивився під ноги. На кам'янистому вологому ґрунті були чітко позначені відбитки величезних гострих кігтів. Святий отче, як каже моя бабця, помилуй і збережи нас до ранку, а там сонце буде.

...Сонце сідає за смереками. Карпати димлять. Знайте: то хлопці десь біля потічка закурили «Верховину» і міркують, як у наступну суботу взяти на ловах людоджера.

Володимир ПАЛЬЦУН.

м. Львів.

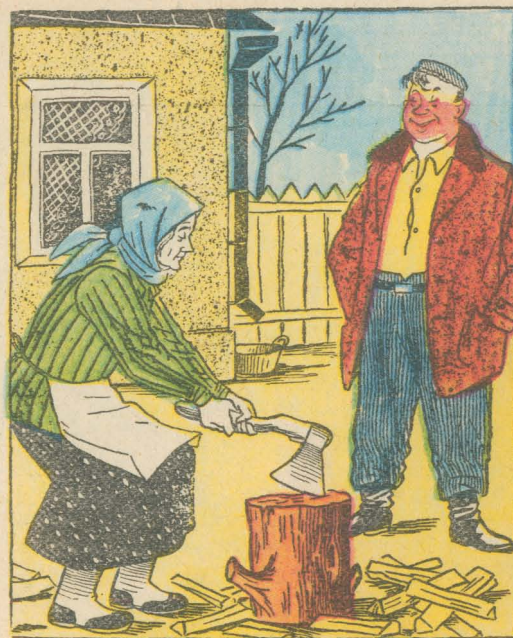
Дружній шарж В. ГЛИВЕНКА.

(1892—1959)

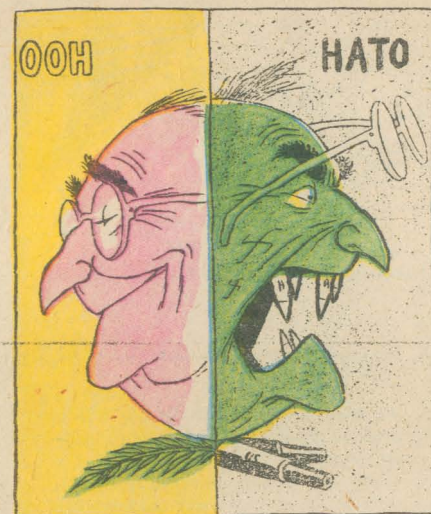
Заслужений діяч мистецтв УРСР Олександр Григорович Козіоренко все своє життя віддав мистецтву карикатури. Це був дивовижно талановитий художник. Якщо можна порівнювати таланти, то можна сміливо сказати, що це був Остап Вишня у сатиричній графіці. І цілком вірно знамениті, всесвітньо відомі Кукринікси якось сказали, що Олександра Козіоренка можна не вагаючись поставити в першу десятку найкращих карикатуристів світу. Формально О. Г. Козіоренко не був членом партії, але вся його творчість була глибоко партійною, бо всю свою грозову силу сатирика він віддав служінню високим комуністичним ідеалам, вірному служінню радянській Батьківщині, радянському народові. У цьому номері, у зв'язку з 90-річчям з дня народження О. Г. Козіоренка вміщуємо добірку його карикатур.

СИНОК-РОЗУМНИК

— Мамо! Переверніть колоду, бо інакше ви до вечора її не розколете.

Гітлерівсько-бандерівські близнюки.

Дві половини лихого личини.

КАРТOTEKA БИТИХ

Перся з петлюрівським тризубом,

А остався тризубим...

НА ЗАМОРСЬКІЙ ГАЗЕТНІЙ КУХНІ

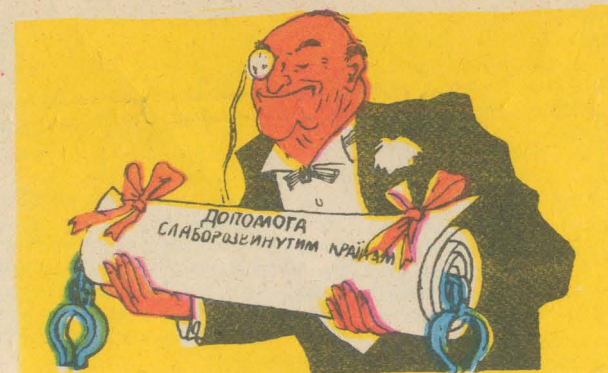
— Що воно так смердить?
— Надійшли свіжі вутки від наших кореспондентів.

Олександр Козіоренко

ОБЛИЧЧЯ КОЛОНІАЛІЗМУ

Старого...

і новомодного.

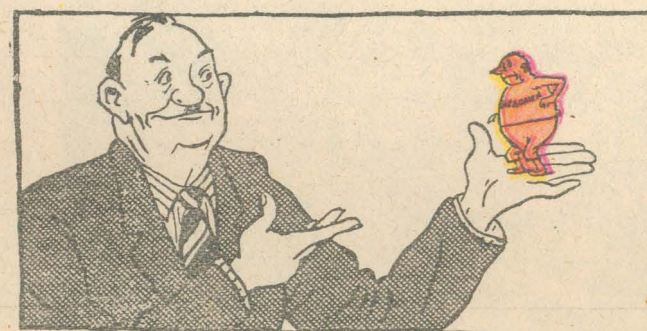
Бандерівський триденний прем'єр самостійної українсько-гітлерівської держави — пан Стецько.

ПАПЛЮЖНИК...

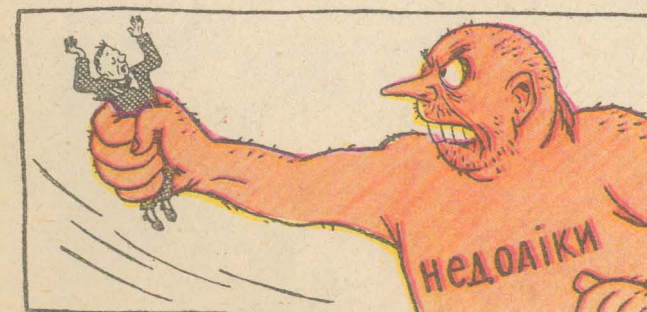

...і його бочка зору.

ДВІ КАРТИНКИ З ПРАКТИКИ НЕДОООЦІНКИ

— Чи варто звертати увагу на таку дрібницю?

Друже перче!

Тобі, звичайно, відоме прислів'я: «Переливають з порожнього в порожнє». А от у нас, у Лебедині, кажуть ще й так: «Переливають з повного у повне». І коли так кажуть, то мають на увазі бригаду гідротехніків сужської ділянки Київського спеціалізованого управління № 602, яка виконує роботи по очищенню та поглибленню старовинного лебединського озера — окраси міста. Бо працюють гідротехніки — аби день до вечора. А восени минулого року те, що було наміто земснарядом, через прорив знову збігло в озеро.

Отак бригада і переливає з повного у повне. І кінця-краю тому переливанню поки що не видно.

М. ЛИЧКО, голова районної ради Товариства охорони природи.

Б. КОВАЛЕНКО, кореспондент районної газети «Будівник комунізму».

Мені розповідали, буцімто у твоїй практиці трапився якийсь випадок, коли на критичний виступ надійшла відповідь, що факти не підтвердилися, оскільки, мовляв, герой фейлетону насправді був одягнений не в білу сорочку, а в жовту у служечку, і, до того ж, без краватки. Не знаю, може, це люди вигадали, а от у моїй практиці недавно таке було.

Поскаржився я голові правління Піщанської райспоживспілки А. С. Мисюрі, що в кафе № 1 комбінату громадського харчування порушують правила торгівлі, зокрема, свіжу рибу продавали лише, так би мовити, своїм людям. Голова правління відповів мені, що «факти, вказані в листі, частково підтвердилися, оскільки в дворі кафе проводився продаж свіжої риби. Однак продаж проводила не буфетник тов. Нізруца Л. С., про що ви вказуєте в своєму листі, а продаж проводила тов. Ясько В. І.»

І все. Про вжиті заходи — ані слова. Більше того, в кінці відповіді тов. Мисюра зазначає, що «в період перевірки Вашого листа директору комбінату громадського харчування тов. Грейсману Г. Б. вказано на недопущення правил радянської торгівлі при обслуговуванні населення».

От і сиджу я та й думаю: чи це тов. Мисюра узяв собі за правило подібним чином реагувати на скарги, чи, може, він просто не читає те, що підписує?

М. ЧЕРНИШОВ.

Вінницька область.

У здоровому тілі, як відомо, здоровий дух. А здоровий дух — це й відповідна продуктивність праці. Пригадуємо, раніше, бувало, як вийдеш з парної баньки — ладен гори перевернути.

А живемо ми спогадами десяти-двадцятирічної давності тому, що саме тоді в нашому селі працювала лазня, де завжди можна було оздоровити тіло і набратися здорового духу. Нині від неї лишилося саме приміщення, на яке страшно і сумно дивитися. Кілька років підряд правління колгоспу обіцяє капітально відремонтувати лазню і не виконує обіцянки. Бо, мабуть, забуло не тільки оті дві прописні істини, які ми назвали на початку листа, а й іще одну, найголовнішу: що дбати треба не тільки про продуктивність ланів та ферм, але й про побут колгоспників.

ЖИТЕЛІ села Каліївців. Усього 54 підписи.

Кам'янець-Подільський район Хмельницької області.

Колись, іще до війни, львівські батяри склали таку собі пісеньку-шлягер, яка мала не лише величезну популярність, а й реальну основу. Рефрен її звучав так:

Трамвай за трамваем,
За трамваем трамвай,
А за тим трамваем
Ще один трамвай...

Для українських буржуазних націоналістів, по закордонних сущих (а серед них іще можна надібати й досі колишніх львівських батярів), ця пісенька начебто застаріла — трамвай, як кажуть люди обізнані, там не густо. Проте досить тільки трішки перелицювати текст, і вона знову й для них зазвучить природно й актуально. Отож, не претендуючи на авторство (і, зрозуміло, на гонорар) подаю новий рефрен:

Збіговисько за збіговиськом,
За збіговиськом збіговисько,
А за тим збіговиськом
Ще одне збіговисько...

Оце, думається, буде якраз те, що треба. Бо ж вони жити не можуть без різних-перізнних так званих конгресів, форумів, зблизів, зібрань і дідько їх лисий знає, без чого іще такого. Словом, без усяляких малих, великих і навіть «всесвітніх» збіговиськ. Яких уже тільки їх не понавгадували! Тут вам і так званий світовий конгрес вільних (аякже!) українців, і черговий з'їзд Куку (комітету українців Канади), і навіть синод єпископів католицької — донедавна звали її греко-католицькою, уніатською — церкви, і автокефальної православної.

Хоч назви у тих збіговиськ різні, суть і характер в усіх — однакові: ярмарковий балаган, де розгортається неперебірлива конкурентна боротьба за вигідніше місце при націоналістичному кориті. Тут у більшій ціні той, хто

ЗБІГОВИСЬКО ЗА ЗБІГОВИСЬКОМ

справніше бреше, пускає густіший туман в очі і перевертає усе з ніг на голову. Доходить до такої брехні безпардонної, що уже ні в які ворота не лізе. Ось, наприклад, зборище «комбатантів» першої української дивізії. Ви чуєте? Української дивізії! І це — при тому, що всі знають: будь-якої їхньої української дивізії під час другої світової війни не було і в гадці, а була й виступала проти Радянської Армії — а, отже, і проти українського народу — гренадерська дивізія СС «Галичина», створена з благословення самого Гітлера. Отак, позичивши в Сірка очей, вони видають гітлерівських зарізак за українських вояків, перехреснюючи банду есесівців на «українську дивізію» і не згадуючи при цьому її хрещеного батька.

Створення дивізії СС «Галичина» — одне із найганебніших діянь українських буржуазних націоналістів в усій їх ганебній історії. Але хіба це чогось

навчило тих галицьких «бурбонів»? У дні, коли все людство святкувало 35-річчя Перемоги радянського народу та союзників над фашистськими нелюдьми, а, отже, і над дивізією СС «Галичина», розкидані по всьому світу старці-недобитки повиягували з куфрів свої ганебні, з'їжджені міллю есесівські мундири і вишикувалися на парад, мугикаючи миршавську пісеньку: «Не сміє бути в нас страху!»

Ті, що в Бродівському котлі навесні 1944 року відчули на своїй латаній шкурі силу радянської зброї, ті, чії руки по лікті в народній крові, марширували тепер, ніби переможці. Бо вони, бач, воїни першої української дивізії, яка боролася проти армії...фашистської Німеччини.

Дійти до такого може тільки той, хто уже забув, де в нього совість і ночувала. Та, врешті, саме так воно і є. Це іще раз підтвердило недавнє націоналістич-

не збіговисько у канадському місті Торонто з нагоди «40-річчя проголошення... української держави».

Не зводьте здивовано брів, шановний читачу: йшлося не про грудень 1917 року, коли була проголошена Радянська влада на Україні, звідки й бере початок наша, українська, державність. Націоналістичні заводяки й чути про цей історичний факт не хочуть. Не визнають вони нашої Радянської України. Вони визнають ту «українську державу», що проживотіла — і то лише на папері — два з половиною дні у Львові, поки не була розігнана тими ж таки гітлерівцями, до яких із такою гарячою любов'ю та безмежною відданістю горнулися «фундатори» нової «держави».

Не завадить згадати, яким воно було, те проголошення «самостійної» сорок років тому.

Фашистські війська ввійшли до Львова в ніч з 29 на 30 червня 1941 року. Першими затюхкали на вулицях зраненого і засмученого міста «соловейки» — вивчені у фашистських диверсійно-розвідувальних школах оунівці з горезвісного батальйону «Нахтігаль» («Соловей») — «сютні Шухевича», як звали їх тоді львів'яни. Отого самого Романа Шухевича, який пізніше, вже як «генерал» Тарас Чупринка, командуючи нелюдьми з так званої української повстанської армії (УПА), пролив ріки української крові у західних областях нашої республіки.

«Солов'ї» вгніздилися на площі Юра, під вікнами мітрополитової палати, очікуючи благословення сивобородого «князя» уніатської церкви А. Шептицького на кривавий розбій. А тим часом у обозі вермахту до Львова прибув один із найближчих друзів та поплічників Бандери, «ідеолог» ОУН Ярослав Стецько. Він притарбанив заздалегідь заготовлений наказ націоналістичного «вождя» про своє призначення прем'єр-міністром «самостійної західноукраїнської держави» і теж одразу ж завернув до лігва Шептицького, щоб заручитися підтримкою і довір'ям старечого шамана та його коад'ютора, нині кардинала, отця Йосипа Сліпого.

Вдарили по руках, і ввечері того ж 30 червня у будинку колишньої «Просвіти» на площі Ринок, 10 було розіграно запізнений різдвяний вертеп. Короля — голого! — в ньому грав той же Стецько, за пастиря був єпископ Сліпий, а пастушками — поспішно викликані і привезені Стецьковою машиною, зафрахтованою у фашистської розвідки, кілька «авторитетних лідерів» української громади міста та націоналісти, що не встигли ще змінити білизни після подорожі з Берліна та Кракова. Роль повивальниці виконував здоровий з розвідки, колишній сотник УГА — української галицької армії зразка 1919 року — Ганс Кох.

Проголошуючи «самостійну», її наказний «прем'єр» насамперед склав чолобитну «героїчній німецькій армії та її фюреру Адольфу Гітлерові», а далі заявив, що «новопостаюча українська держава буде тісно співдіяти з націонал-соціалістською Німеччиною, що під проводом свого вождя Адольфа Гітлера творить новий лад в Європі...»

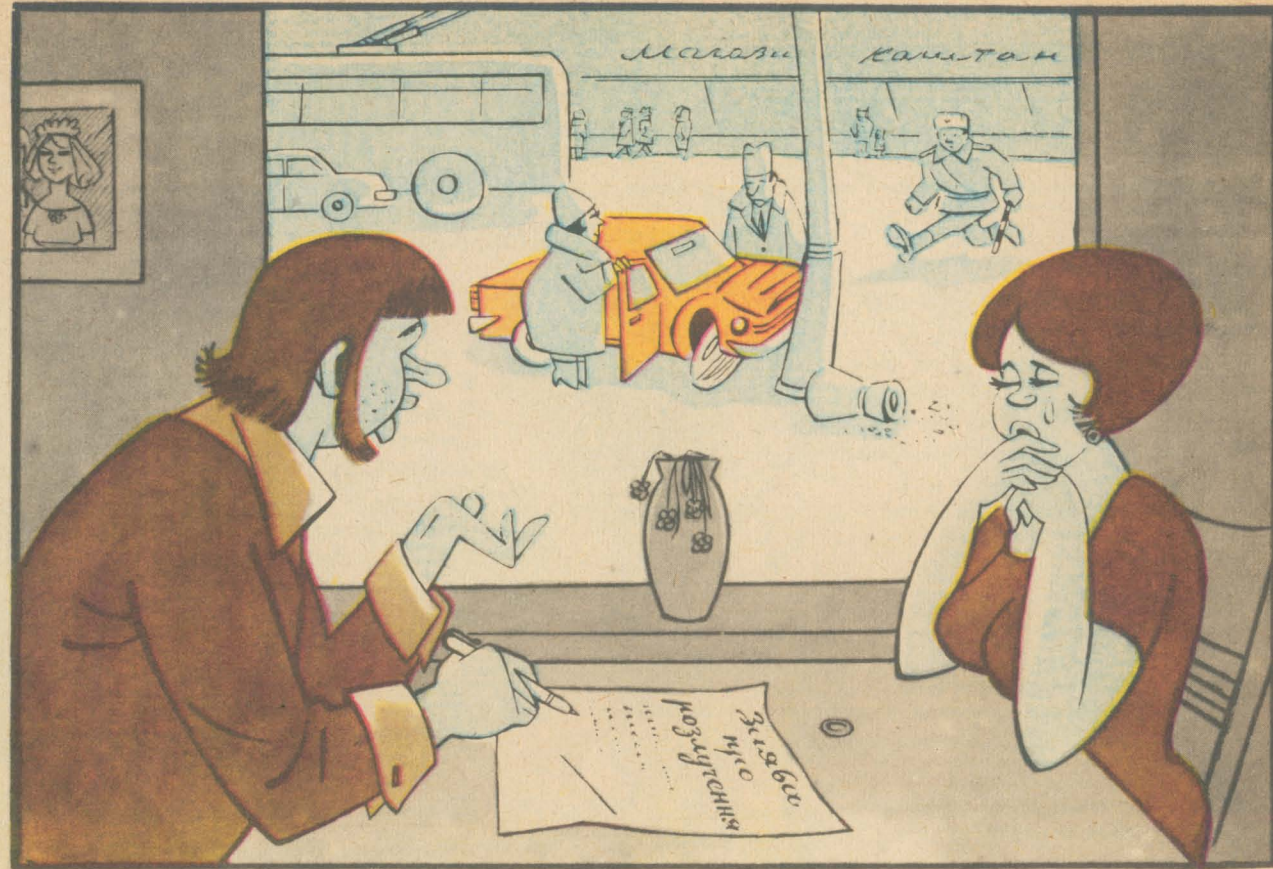
На збіговиську в Торонто ці «історичні» слова Стецька, що аж смердять ганебним прислужництвом і досмертною собачою вірністю фашизмові й гітлерівській Великонімецьчині, з уваги на «зміну вітру», мабуть, не цитувалися. Нині їх воліють викреслити із людської пам'яті, так само, як і рядки Стецькової автобіографії, віднайдені серед матеріалів архіву... колишнього міністра закордонних справ третього рейху, одного з головних військових злочинців — Альфреда Розенберга. А там, між іншим, ось що пишеться:

«Того самого дня, як німецьке військо ввійшло до Львова, прибув я туди, де проголосив відновлення української державності і обняв з доручення провідника Степана Бандери головуство в уряді у Львові... змагаючи до того, щоби налагодити найтіснішу співпрацю з німецькими військовими чинниками та допомогти їм під кожним оглядом, організуючи власними силами всяку, яка тільки потрібна, допомогу німецькій збройній силі...».

А далі в тій автобіографії «шеф уряду» претензійно і недвозначно викладає невідомі «експозе», «штандпункти» свого «уряду»: «Вважаю головним і вирішним ворогом Москву і жидівство, тому стою на становищі винищення жидів і доцільні методи перенести на Україну німецькі методи екстермінації жидівства». (Гей, гей, а як же то із нинішніми друзями-сіоністами чоломкатися?! Як же то їм тими лживими вустами в дружбі тепер клястися? Та, врешті, націоналістичним, як заодно і сіоністським, гавкунам не треба вчитися у Сірка очей позичати).

Не встигли ще замовкнуті фанфари на збіговиську того 40-річчя, а вже націоналістична компанія наладнала на нове збіговисько. Цього разу — в Парижі, де осілі і рвуться до влади над нечисленною українською еміграцією оунівці-мельниківці. Тут вони видають щось ніби газету, отаку собі рептильку «Українське слово». Тут і намічено розіграти наступний вертеп. Можливо, будуть гратися у «велику політику», вирішувати «світові» проблеми; можливо, на тому збіговиську ітме мова тільки про «рідні», «національні» справи, буде робитися спроба сконсолідувати весь націоналістичний набрид під стягом «вождя» Андрія Мельника, в якого за життя руки, наче у дитини до цукерки, тяглися до атомної бомби. Врешті, про що б там не йшлося, — результат буде такий же, як і всі попередні. Бо мудра приповідка гласить (збережемо риму), що і в Парижі не зроблять із вівса рижу. Тільки й того, що іще раз смородом у повітрі потягне.

Тарас МИГАЛ'Я.

— Ну, чого ти рюмсаєш?! У людей он яке горе — і то не дуже переживають.

Непродні *у світі*

ХТО ЧИМ

Тягне жінка додому п'яного чоловіка, а сусідка й питає:

— А чому ж ти його легкову не везеш?

А п'яний почув та й відповідає:

— Зате твій Петро накатається. Мене рідна жінка додому веде, а його повезли міліцейською до витверзника!..

м. Інга,
Комі АРСР.

СЕРВІС

Метрдотель запитав чоловіка, який виходив із ресторану:

— Як вам сподобався наш сервіс?
— Сервіз нічого був, але тарілки треба мити краще! — поважно відповів клієнт.

Повідомив Г. БЕРЗИН.

м. Воскресенськ
Московської області.

ДЕ ОКСАНА!

Приїхав молодий чоловік в село, зустрів сусідку і питає:

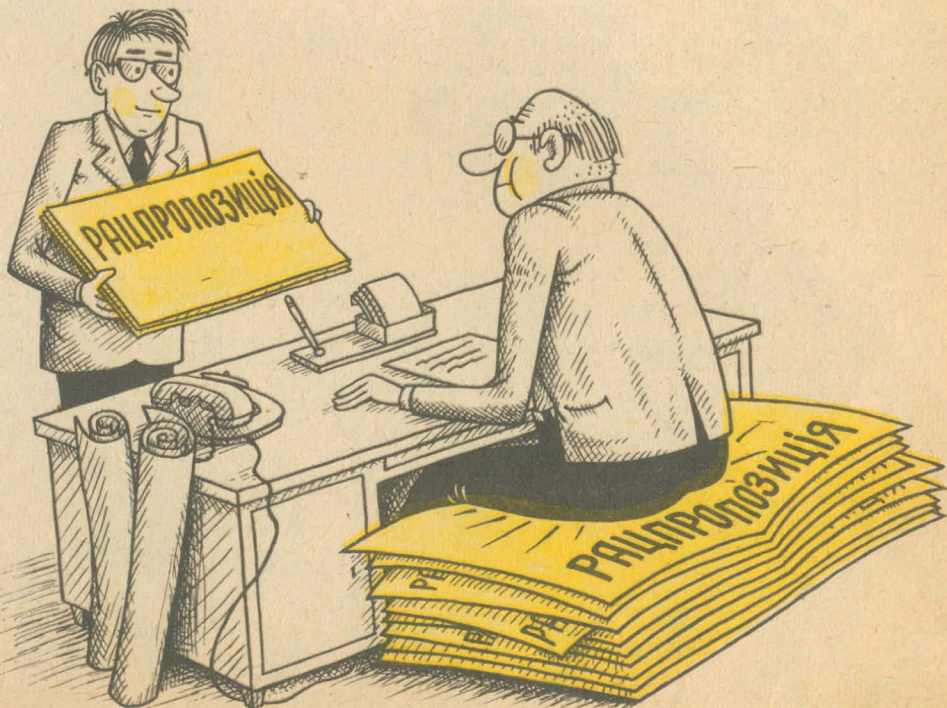
— Бабусю, а де зараз ваша Оксана?

— Та в районі... Раніше на морозиві стояла, а зараз уже на касі сидить...

м. Чернівці.

Повідомила В. МАПА.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

Без слів.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

ДІЛА СЕНАТСЬКІ

— Слідство зайшло в тупик: не можемо знайти працівника, котрий не брав би хабарів.

Володимир ЧУБЕНКО

ВАНЬКО-МІНЬКО

Хто з вас Ваніка не знає?..
Це отой, що все міняє:
Поміняв хлоп'як ліхтарик
На альбом поштових марок.
А за марки, дивачок,
Тут же виміняв значок.
Де значок? — Нема значка:
Обміняв на хом'ячка.
Хом'ячка на вудочку,
Вудочку — на дудочку,
Дудочку — на пряника,
Пряника-медяника...
Довго б ще мінявся Ванік,
Та... смачний попався пряник.

РЕВУН

В нас такий сердитий рев
Чути зранку —
Листя сиплеться з дерев
Коло ганку!
Що ревіти може так:
Бик?.. Телиця?..
Може, у дворі літак
Приземлився?..
Трактористи двигуна
Прогрівають?..
Ні, це Федю-ревуну
Одягають!

СКОРОМОВКИ

Спить
Сам
Собі
Сом.
Спати
Самому
Солодко
Сому.

Вчить
Грачат
Старенький
Грак:
— На
Безр-риб'ї
Риба —
Рак.
Г. ХРАПАЧ.

НЕ ПЕРЕСКОЧИВ

— Льоню, глянь на одяг свій!
Скільки ще просити мушу:
«Ти ж дивишся мені, не смій
Перестрибувати калюжу?!»
Син підняв невинні очі:
— Мамо, я й не перескочив!

Анатолій УСТИМЕНКО.

Володимир ГРИГОРАК

МУХА

Дмуха
Муха
На вогонь,
Гнівню шепче:
«Охолонь!
Ти обпік
Моє лице,
Не люблю тебе
За це!»

ДОПОМІГ

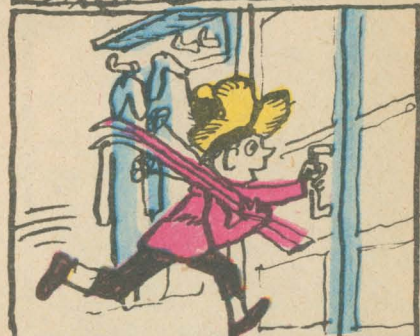
— Я — великий молодець!
Сам полагодив стілець! —
Вихваляється Петрусь.
— Де ж бо він? —
Спитав дідусь.
— Тато сів на той стілець.
— А стілець?
— Розпався весь...
От так майстер-молдець!

ДРУЖКИ

У лісочку,
На пенечку
Два друзки,
Два Грицьки
Доти гомоніли,
Поки птиці
Всі суніці
З козубка не з'їли.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

МИША — підлабузниця

В котових лапах
пищала Миша:
— Ах, я сьогодні
найщасливіша!

Давно чекала
цього я ранку,
щоб прислужитись
вам для сніданку.

І от — діждалась...
О рідна нене,
яка висока
то честь для мене!

Скажу вам прямо:
ми всі готові
себе у жертву
віддати Котові!

Бо з-поміж звірів
ви — найспритніший,
і найсмілиший,
і наймудріший!

А що за врода,
що за постава!

Про вас усюди
лунає слава:

який ви дужий,
який хоробрий,
і справедливий,
і завше добрий,

і працюватий,
і благородний!..
Кіт аж забувся,
що він голодний.

Примружив очі,
розслабив кігті...
Рвонулась Мишка —
і гайда бігти!

Втекла у нірку
і звідти каже:
— Ах ти, катюго,
пресучий враже!

І кривобокий,
і шолудивий,—
щоб ти сказився,
дурню лінівий!

Супроти миші —
і ти вояка,
а глянь он, дурню,—
біжить собака!

Як полатає
тобі він шкуру —
тоді й показуй
свою натуру!

Завив Котяра,
рвонув подалі...
А ось вам кілька
слів для моралі:

як без упину
та без уяву
підлеглі ваші
кричать вам славу

і вашу мудрість
хвалять щосили,—
ото бояться,
щоб їх не з'їли!

Вас. ШУКАЙЛО.

Обліковець Мотя прикинула на рахівниці і сказа-
ла:

— Ну, Варю, поздоровляю! Сьогодні ти уже п'ять
тисячу маєш. А до кінця року он ще скільки...

— Спасибі! — схвильовано подякувала я. Хоч
давно до цього готувалася, але вийшло якось
несподівано. Раптом — сьогодні...

Тільки-но вийшла я з кімнати тваринника, а тут
назустріч голова наш, Петро Свиридович. А з ним ще
якийсь чоловік, весь фотоапаратами обвішаний.

— Оце вона, — сказав Петро Свиридович не-
знайомому чоловікові. А той уже, дивлюся, фотоапа-
ратом на мене націлюється.

— Усміхніться, — каже. — Отак... Ще веселіше.
Очі, очі... Дивіться он туди, — він показав рукою
в куток. — Так... А тепер підійдіть ось сюди, візьміть
її рукою за роги, отак... Тпру, стій! Як її звати?..

— Не знаю. Це не моя корова, — кажу.

— Ах, це не ваша? То ж то я бачу, кручена якась...
Така п'ять тисяч не дасть... Як, пробачте, вас звати?

— Варвара Гнатівна, — кажу.

— Хвилину, запишемо...

— А ви, даруйте, хто будете? — насмілилася я.

— З районної газети.

Фотографував він мене довго. А ще довше
всілякі дані запитував. І де народилася, і скільки
класів закінчила, і як на ферму вперше прийшла,
і з ким змагаюсь, і який характер у кожної з двадцяти
корів, і... Обіднє доїння дівчата за мене зробили.

Опісля того приїхав кореспондент місцевого
радіомовлення. Довелося повторювати все те, про
що розповідала фотокореспондентові, — на цей раз
перед мікрофоном. Повірите — аж упріла.

— Ви, — каже кореспондент, — не спішіть. За-
будьте, що перед вами мікрофон. Давайте спочат-
ку...

Вечірнє доїння за мене дівчата зробили.

Уранці по дорозі на ферму перестрів мене
партійний секретар, Іван Павлович.

— Повертайся додому, — каже, — переодягни-
ся, бо треба в район їхати фотографуватися на
Дошку пошани.

— А як же корови?

— Ми вже підмінну доярку спорядили.

Наступного дня вранці прийшов на ферму
директор нашої середньої школи Павло Кузьмич
Нестеренко і сказав:

— Сьогодні у нас піонерський зліт, дуже добре
було б, якби ви, Варваро Гнатівно, виступили перед
дітьми...

Цілісінський день ми з Іваном Павловичем
готували мій виступ. Петро Свиридович дозволив
нам залучити до цієї справи головного зоотехніка

МАБУТЬ, УПІЗНАЛА...

ГУМОРЕСКА

Валентину Кузьмівну та колгоспного економіста
Марію Вікторівну. Закінчили писати виступ перед
самісіньким зльотом, так що й проглянути не встигла.
І ледь не осоромилася.

— Народилася я, — почала читати перед дітьми
отого папірця, — в одна тисяча дев'ятсот сорок
дев'ятому році на чотирнадцятому році життя
і одразу пішла працювати на ферму...

— Стій, рядок пропустила, — сміє мене за
полу присутній на цьому зльоті Іван Павлович.

— Пробачте, діти, я рядок пропустила, — ка-
жу. — Зараз знайду.

— Давай спочатку, — порадив Іван Павлович.

— Давай, — погоджуюся. — Народилася, — чи-
таю знову, — в одна тисяча дев'ятсот сорок дев'ято-
му році в родині колгоспника. Семирічку закінчила
на чотирнадцятому році життя і одразу пішла
працювати на ферму... на...

— Де мене радо зустріли, — підказує партійний
секретар.

— Де мене радо зустріли, — повторюю я і бла-
гально дивлюся на партійного секретаря: а що
ж далі? Я ж геть збилася, тепер швидко не знайду...

— Давай своїми словами, — шепоче секретар.

— Якими, якими? — не чую я.

— Своїми давай, — каже секретар. — Не по писа-
ному...

— Тепер, діти, — трохи отямилася я, — дозволь-
те сказати вам своїми словами...

Але скінчилося все добре. Після мене виступали
третьокласник Петько Слива, це нашої телятниці Галі
Сливи синок, далі п'ятикласник Валерик Дудка,
комірнику Кузьми Захаровича онук, потім піонерво-
жата Світлана Скибка читала вірша про мозолясті
роботящі руки, а ще потім слово взяв директор
Павло Кузьмич.

На закінчення зустрічі мене прийняли в почесні
піонери і пов'язали червоного галстука. Я так
розхвилювалась — ледь не плакала.

В обід і ввечері корів моїх доїла підмінна.

Назавтра мене відвезли головою машиною до
райцентру. Управління сільського господарства скли-
кало нараду тритисячниць. Мені доручили виступити
перед доярками району, розповісти їм про свій
досвід і націлити на подолання високих рубежів.
Я сиділа в президії і уважно вивчала свій учорашній
невдалий письмовий виступ перед піонерами.
Сьогодні я вже не збивалася. Прочитала вправно.
Доярки аплодували мені, і це, повірте, було
приємно.

Ще вправніше цей же текст читала я на районній
наradі працівників легкої промисловості (представ-
ник від трудового колгоспного селянства!). А на
семінарі працівників комунальних підприємств і по-
буту вільно обходилася без писаного тексту — знала
його напам'ять.

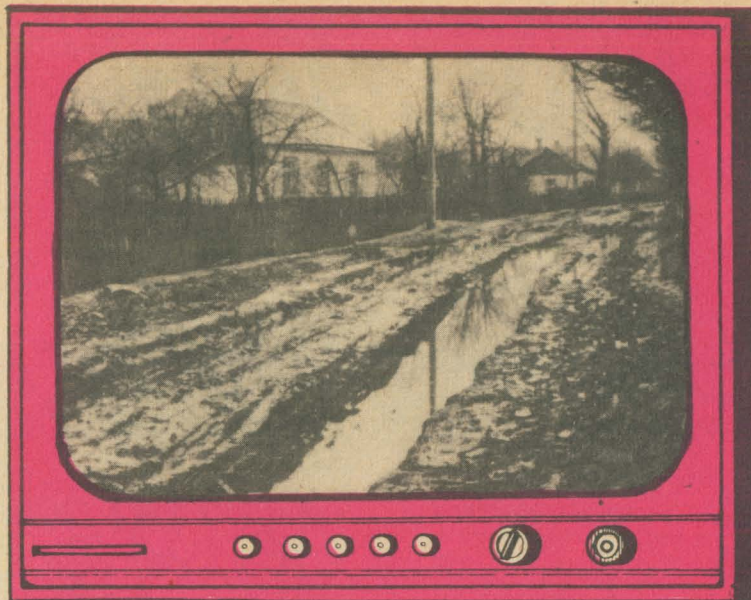
Я вже знаю своє місце в президії. Отак як
дивитися із зали, то в другому ряду справа — моє.
Між іншим, у нас кожен передовик своє місце знає
і на чуже не сяде.

Якби ви лишень знали, як важко висидіти
цілісінський день на нараді або семінарі. Куди легше
корів тричі на день подоїти!..

До речі, цікаво, як там моя підмінна? Вчора
забігала я на ферму, але її вже не було. За коровами
зіскучилася — жах! Так і кинулася до них. А Лиска
(вона завжди з вибриками) і на цей раз характер
показала: близько не підходить, а здалеку мене
обнюхує. Нюхала, нюхала, а потім як зареве — на
весь корівник.

Мабуть, все-таки впізнала.

Іван ДУБЕНКО.

Добридень, шановні телеглядачі!
Тема сьогоднішньої передачі — благоустрій по-луцькому. У червні позаминулого року мешканці вулиці Чернишевського одержали відповідь, підписану завідуючим Луцьким міським відділом комунального господарства І. І. Миркою, який сповіщав, що технічна документація на проведення благоустрою вулиці

ці вже готова, а сам благоустрій буде завершено в третьому кварталі.

На екрані ви бачите кадри, зняті нашими операторами рівно через рік, як минув отой третій квартал.

Бачите, як «благоустроїли»?

До побачення!

До наступного телебачення!

Страшне перо НЕ В ГУСАКА...

«При роздаванні коровам комбікорму корова кривим рогом захватила ліву руку і скрутила її. Вжиті заходи: проведено додатковий інструктаж по техніці безпеки з коровами».

(3 акта).
Надіслав І. ЯЦКІВ.

«Молоко колгоспне відправляти на молокозавод в Тростянець, а людське в с. Олешню на сепараторний пункт».

(3 рішення бригадних зборів).

«Живите долго
кромє детей до 16 лет».

(3 кінооб'яви).
Надіслав Ол. ДАНИЛЬЧЕНКО.

«Молоко на фермі впало тому, що я цілий день стояв і доярки не могли влити води».

(3 виступу зоотехніка).
Надіслав М. СТАСЮК.

Чи знаєте ви, що...

... на всю Одесу найщедрішими людьми є керівники місцевої ремонтно-будівельної майстерні тресту «Дунайводбуд». Хто б із цілком сторонніх організацій не звернувся до них із проханням поділитися нафтопродуктами, вони нікому не відмовляють. Таким робом за минулий рік із їхньої щедрої руки було розбазарено бензину та мастил на суму 1603 карбованці 40 копійок.

... третій рік навколо будівництва майданчика для гри у городки на Броварському стадіоні «Спартак» (Київська область) триває словесна гра. Грають у неї, з одного боку, члени спортсекції, з іншого — відповідальні за спорудження майданчика особи: директор місцевого заводу «Торгмаш» І. Г. Агапов та комсомольські лідери міста. Скільки разів не зверталися спортсмени до них по допомогу, стільки ж і чули у відповідь обіцянок: «Зробимо!»

... новий метод спорудження житла запровадило керівництво Матусівського цукрового комбінату Шполянського району Черкаської області. Сяк-так зліпивши за сім років силами будівельної бригади коробку майбутнього чотирьохквартирного будинку, директор комбінату В. Н. Герасименко в урочистій обстановці вручив новоселам-робітникам ордери на квартири. Правда, за однієї умови: що вони своїми силами закінчать будівництво.

АФОРИЗМИ

● Вчитися на помилках краще
усього заочно.

● Моді приходять і відходять...
Жертви залишаються.

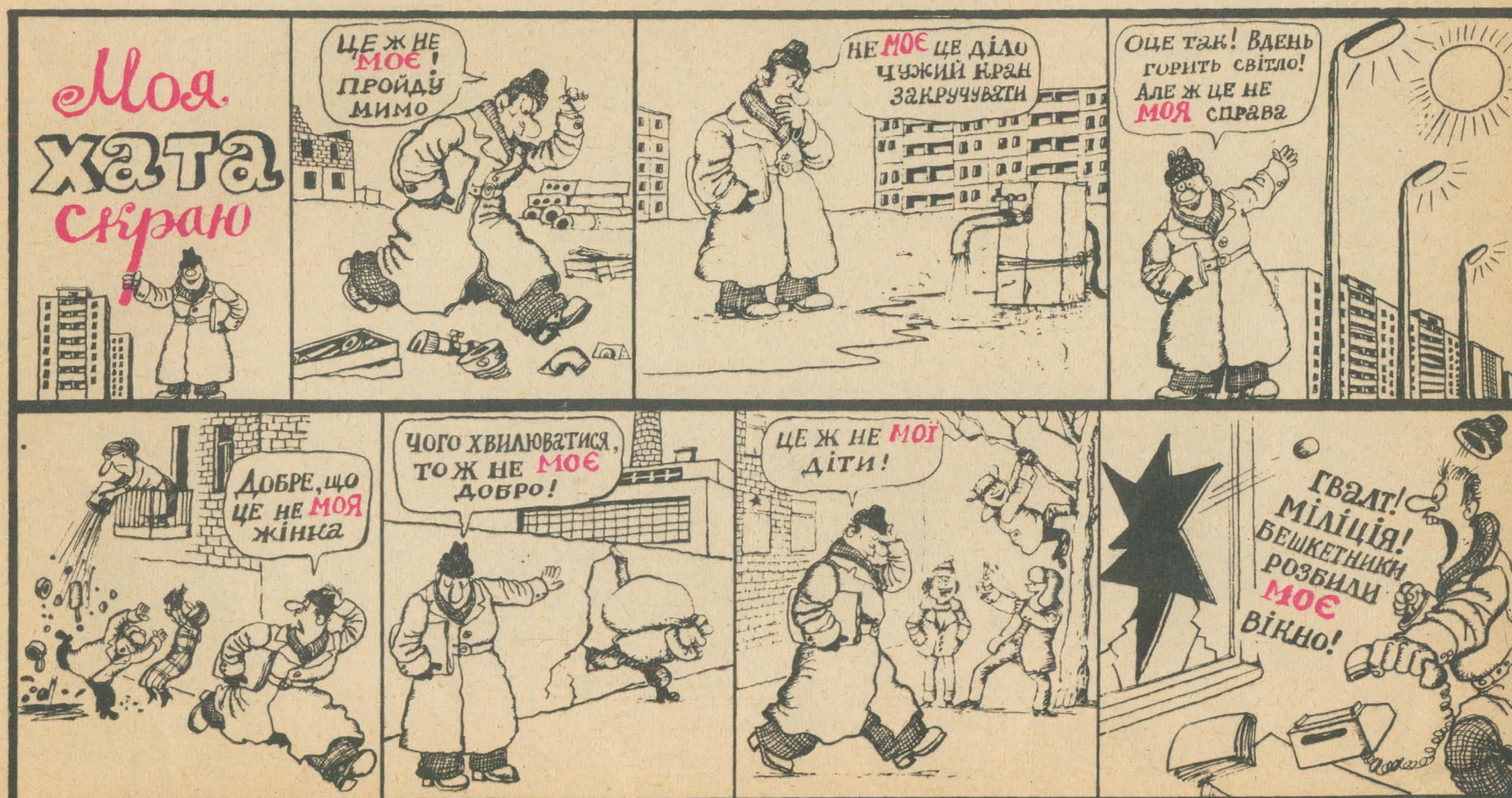
● Дивився правді у вічі, але крізь
пальці.

● Лихо не без добра. І тут
навантаження!

А. ЛЕВ.

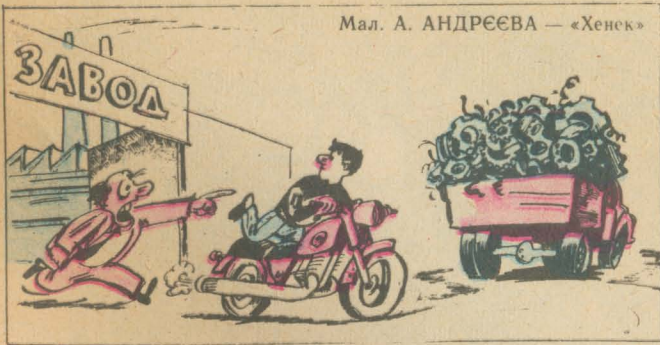
МУЛЬТИК З ПЕРЦЕМ

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

Гумор наших побратимів

Мал. І. ХАНТЕМИРОВА — «Чаян»

— Заверни! Замість брухту, виявляється, навантажили готову продукцію.

Мал. В. СОЛОВЬОВА — «Вожик»

— Ну, синку, послуга за послугу. Я тобі твір написав, а ти мені анонімку переписи.

Мал. Т. ФАІЗОВА — «Чаян»

— Ну, хазяечко, вітку ремонт будемо розпочинати о сьомій годині ранку, а зимою — о восьмій.

— У нас скоротили штати.

Мал. Р. ПУЙДОНОСА — «Шлуота»

Без слів.

Без слів.

Мал. Д. ЯЗАПА — «Кіперуш»

— Поступіться бабусі місцем! Ви ж бачите, що вона ледве на ногах тримається.
— А я зовсім не тримаюсь...

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ У № 19 журналу за минулий рік, у фейлетоні «Принциповість з підтекстом» Перець критикував будівельників-бракоробів, які ще в 1976 році достроково здали дванадцятиповерховий будинок № 37 по вулиці Новомістинській (це у самому центрі міста Сум) з численними недоробками. З того часу минуло п'ять років, а недоробки досі не ліквідовано.

Голова виконкому Сумської міськради Ю. С. Журавльов повідомив редакції, що виступ Перця було розглянуто на засіданні міськвиконкому та міського комітету народного контролю в присутності керівників будівельних організацій міста. Нині у згаданому будинку проведено поточний ремонт, відремонтовано насосну станцію і водопостачання.

За прийом будинку з недоробками голові державної комісії, головному інженеру управління головного архітектора міста Сум Павленку С. Н. оголошено догану. За здачу будинку з грубими порушеннями проекту колишньому начальникові будівельно-монтажного управління «Житлобуд» тресту «Сумжитлобуд» Бабаку Н. Г. та заступникові начальника управління БУ-507 Вовку А. С. оголошено сувору догану.

★ Дитячий комбінат у селі Янтарне (Красногвардійський район Кримської області) одержав із Дніпродзержинської (Дніпропетровщина) меблевої фабрики тридцять комплектів під назвою «Шафи дитячі». А скласти ці комплекти до купи ніяк не могли, бо не вистачало багатьох деталей. Про це писалося у листі, вміщеному у № 20 журналу за 1981 рік.

Після виступу Перця дирекція меблевої фабрики командувала до диткомбінату майстра, забезпечивши його усією необхідною фурнітурою. Тепер усі шафи зібрано, і дітлахи з задоволенням ними користуються.

★ Про те, що перехід через річку Коломак, яким користуються жителі сіл Бурти, Василівка, Яновщина (Полтавщина), конче потребує ремонту, а керівники цих сіл про ремонт і не думають, писалося у листі, що надійшов до редакції.

Як повідомив голова Полтавського райвиконкому Є. І. Ступаков, нині перехід через річку відремонтовано.

★ Жителька села Шабельники (Миколаївський район Одеської області) Ратушна Г. М. поскаржилась редакції на те, що вона не одержала посилки, яку їй відправили з Миколаєва. У цій справі Перець звернувся до Міністерства зв'язку УРСР.

Як повідомив заступник начальника головного поштового управління міністерства В. Л. Панасюк, перевіркою встановлено, що посилку загублено з вини працівників Одеського прилазничного поштамту. За послаблення керівництва та контролю за діяльністю підприємств зв'язку заступнику начальника Одеського управління зв'язку Рибалко М. Т. оголошено сувору догану. Головне поштове управління вибачилося перед Ратушною і повернуло їй вартість посилки. Повернуто їй також гроші, витрачені на пересилку.

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ,
С. ОЛІЙНИК, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА
(заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНЬСКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-15, 41-89-17.

Адрес редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перець» № 4 (1118)
(на українському мові).
Видається двічі на місяць.
Іздателство «Радянська Україна».

Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 18.01.82. Підписано до друку 02.02.82. БФ 12209. Формат видання 70×108/8.
Офсетний друк. Умовн.-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,1. Тираж 2.515.000. Зам. 0188.

© Журнал «Перець», 1982 р.

Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Ордена Леніна комбінат печаті видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Ф 1-3

Мал. В. ЧМИРЬОВА

Небезпечне трюкацтво.

Індекс 74393

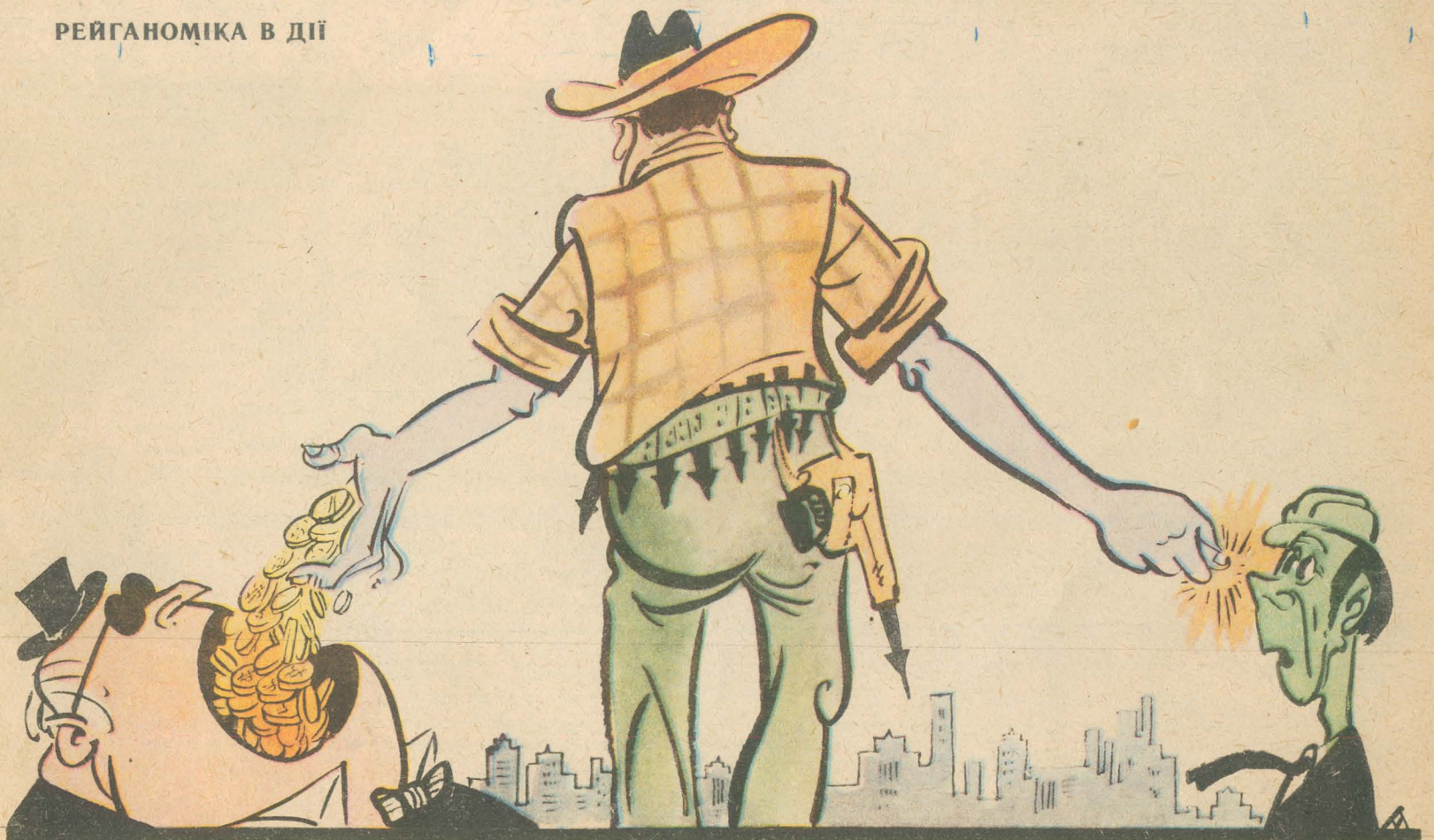
Мал. В. ШИРЯЄВА

У чийх руках афганські басмачі.

РЕЙГАНОМІКА В ДІІ

Мал. М. ЛИТВИНА

Знайшов вихід.